

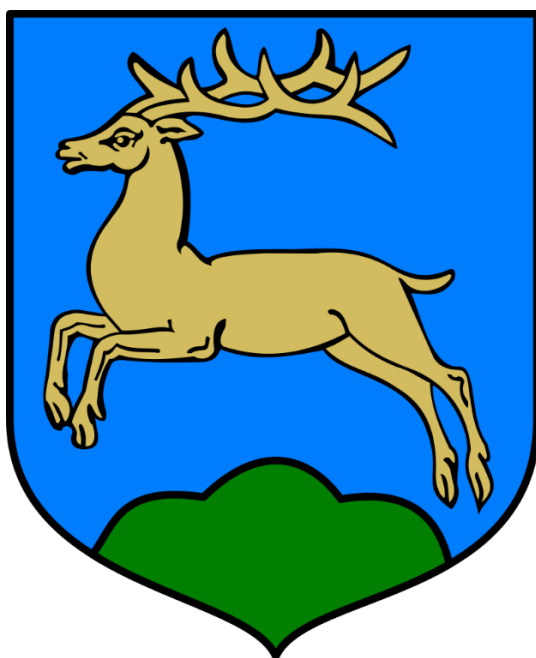
Gmina Wąsosz

RAPORT O STANIE GMINY WĄSOSZ

2024

RAPORT O STANIE GMINY WĄSOSZ

**Urząd Gminy Wąsosz
Plac Rzędziana 8
19-222 Wąsosz**

Spis treści

I. WSTĘP	3
II. INFORMACJE OGÓLNE	4
III. REALIZACJA POLITYK, PROGRAMÓW I STRATEGII	27
IV. INFORMACJE FINANSOWE	47
V. INFORMACJA O STANIE MIENIA KOMUNALNEGO W GMINIE WĄSOSZ – STAN NA KONIEC ROKU	57
VI. ANALIZA STANU GOSPODARKI ODPADAMI KOMUNALNYMI NA TERENIE GMINY WĄSOSZ	64
VII. WSPÓŁPRACA Z INNYMI SPOŁECZNOŚCIAMI SAMORZĄDOWYMI	67
VIII. OŚWIATA W GMINIE WĄSOSZ	68
IX. ZADANIA W SFERZE KULTURY	75
X. PODSUMOWANIE	84

I. WSTĘP

Nowelizacja ustawy o samorządzie gminnym w 2018 roku wprowadziła obowiązek corocznego sporządzania raportu o stanie gminy. Przesłanką jego tworzenia jest zwiększenie udziału obywateli w procesie wybierania, funkcjonowania i kontrolowania organów publicznych.

Niniejszy raport o stanie gminy obejmuje podsumowanie działalności Wójta oraz stan Gminy Wąsosz za rok 2024. Zawiera zapis postępu prac, w szczególności realizacji polityk, programów i strategii, uchwał rady gminy i budżetu. Oprócz odniesienia do wykonanej pracy w roku 2024 znajdują się tu również porównania z latami poprzednimi, dając tym samym możliwość zaobserwowania zmian, które zachodzą w naszej gminie. Podstawą opracowania raportu są dokumenty sporządzone przez jednostki organizacyjne gminy i pracowników urzędu.

Prezentowany raport zawiera kompleksową analizę istniejących wyzwań oraz potencjałów naszej gminy. Poprzez zgromadzenie danych statystycznych, opinii mieszkańców, oraz analizę trendów społecznych i ekonomicznych, jesteśmy w stanie lepiej zrozumieć jej bieżący stan oraz stworzyć solidne podstawy do podejmowania strategicznych decyzji.

Raport ten nie tylko identyfikuje obszary wymagające uwagi i działania, ale także zwraca uwagę na osiągnięcia oraz pozytywne aspekty życia społeczno-gospodarczego w naszej gminie. Jego celem jest nie tylko diagnoza, lecz także inspiracja do dalszego rozwoju oraz budowania lepszej przyszłości dla naszych mieszkańców.

Zachęcam do zapoznania się z prezentowanymi analizami oraz do aktywnego udziału w dalszych dyskusjach i inicjatywach mających na celu rozwój naszej gminy. Dzięki współpracy i zaangażowaniu społeczności lokalnej możemy skutecznie przeciwdziałać wyzwaniom oraz budować jeszcze silniejszą i bardziej dynamiczną wspólnotę.

Przygotowanie przez Wójta raportu o stanie gminy jest pierwszym etapem procedury rozpatrzenia raportu przez Radę Gminy Wąsosz. Na pozostałe etapy tej procedury składają się: debata nad raportem oraz przeprowadzenie głosowania nad udzieleniem Wójtowi wotum zaufania.

II. INFORMACJE OGÓLNE

1. Ogólna charakterystyka Gminy Wąsosz

Gmina Wąsosz położona jest w północno-zachodniej części województwa podlaskiego, w zachodniej części powiatu grajewskiego. Gmina graniczy odpowiednio:

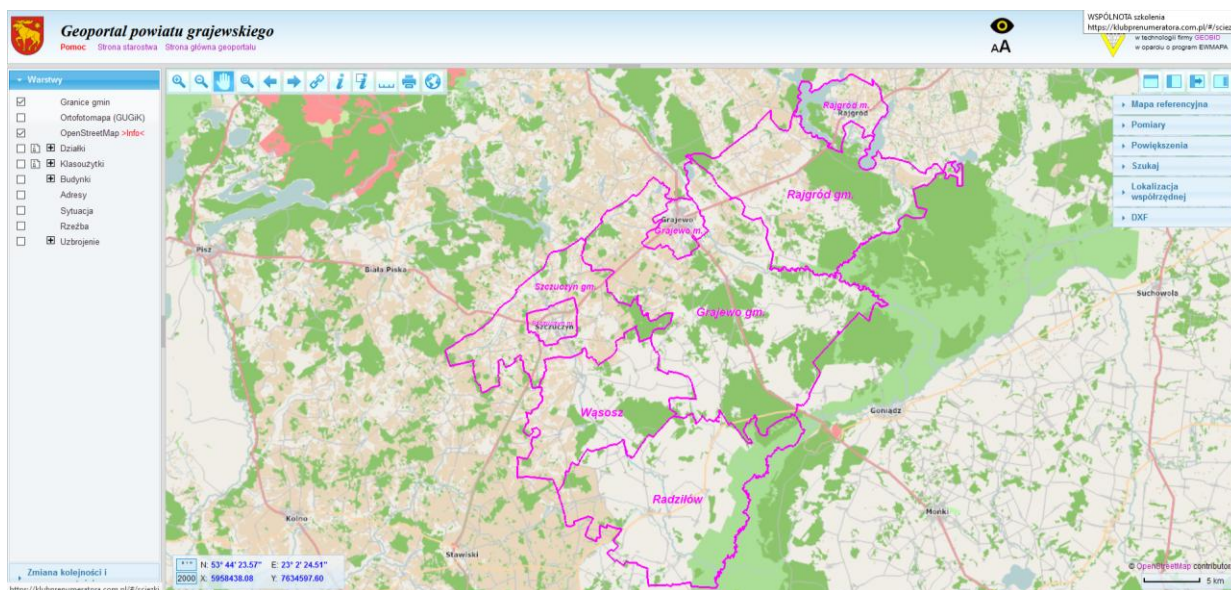
- od północy - z gminą Szczuczyn,
- od północnego-wschodu - z gminą Grajewo,
- od południa - z gminą Radziłów,
- od południowego zachodu - z gminą Przytuły,
- od zachodu - z gminą Grabowo.

Siedzibą gminy jest miejscowość Wąsosz, który położony jest w centralnej części gminy.

2. Położenie i powierzchnia gminy

Obszar gminy wynosi 118 km², co stanowi 12,2% terenu powiatu grajewskiego. Struktura użytkowania nie zmieniła się w stosunku do lat ubiegłych i użytki rolne nadal stanowią 74%, użytki leśne 22%, grunty zabudowane i zurbanizowane - 3% oraz grunty pozostałe - 1%.

Przy liczbie osób zameldowanych na dzień 31.12.2023 r. – **3 479 osób** - średnia gęstość zaludnienia gminy Wąsosz to **30 osób/km²**. W stosunku do roku 2022 liczba osób zameldowanych na terenie gminy na pobyt stały zmniejszyła się o **49 osób**.

Rys. 1 Położenie Gminy Wąsosz – źródło:

<http://starostwograjewo.geoportal2.pl/map/www/mapa.php?CFGF=wms&mylayers=+granice+OSM+>

3. Sołectwa

Teren Gminy podzielony jest na 18 sołectw:

Lp.	Sołectwo	Osoba pełniąca funkcję sołtysa
1.	Bagienice	Męczkowski Mariusz
2.	Bukowo Duże	Brodowski Sylwester
3.	Jaki	Bagiński Eugeniusz
4.	Kędziorowo	Barwikowski Jan
5.	Komosewo	Grabowski Jarosław
6.	Kudłaczewo	Kozłowska Ewelina
7.	Ławsk	Pliszka Mateusz
8.	Łempice	Brzostowski Antoni
9.	Modzele	Konopka Radosław
10.	Niebrzydzy	Niebrzydowski Piotr
11.	Nieciki	Rogiński Jan
12.	Sulewo-Kownaty	Dołęga Ewa
13.	Sulewo-Prusy	Chilińska Magdalena
14.	Szymany	Niebrzydowski Aleksander Lucjan
15.	Wąsosz I	Nowak Jacek
16.	Wąsosz II	Paszkowska Aneta
17.	Zalesie	Gardocki Kamil
18.	Żebry	Gazowska Irena

Największymi sołectwami pod względem powierzchni, jak i stanu ludności są Wąsosz I, Wąsosz II, Ławsk, Żebry i Kędziorowo. Kolonia Łazy i Kolonia Gródź są to miejscowości, które wchodzi w skład sołectwa Wąsosz I.

4. Zarządzanie gminą

4.1 Wójt Gminy Wąsosz

Wójt Gminy Wąsosz jest organem wykonawczym Gminy, którego kadencja trwa 5 lat. Wykonuje on uchwały Rady Gminy i zadania określone przepisami prawa. Do zadań wójta należy w szczególności:

- przygotowywanie projektów uchwał rady gminy i określanie sposobu ich wykonywania,
- przygotowywanie projektu budżetu gminy i jego wykonywanie,
- przygotowywanie sprawozdań ze swojej działalności, w tym raportu o stanie Gminy,
- wydawanie decyzji w indywidualnych sprawach z zakresu administracji publicznej,
- gospodarowanie mieniem komunalnym,
- pełnienie funkcji kierownika urzędu,
- wykonywanie zadań zleconych i innych zadań określonych odrębnymi przepisami prawa,
- wykonuje czynności wynikające z prawa pracy wobec pracowników urzędu i kierowników gminnych jednostek organizacyjnych,
- kieruje bieżącymi sprawami gminy i reprezentuje ją na zewnątrz.

Wójtem Gminy Wąsosz jest Tomasz Krukowski, który aktualnie pełni swoją I kadencję. W roku 2024 Wójt Gminy Wąsosz wydał 108 zarządzeń.

4.2 Rada Gminy Wąsosz

Rada Gminy Wąsosz jest organem stanowiącym i kontrolnym, wybieranym na pięcioletnią kadencję. Do właściwości Rady Gminy należą wszystkie sprawy pozostające w zakresie działania gminy.

Są to m.in.: uchwalanie statutu gminy, uchwalanie budżetu gminy, uchwalanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego czy też podejmowanie uchwał w sprawach podatków i opłat w granicach określonych w odrębnych ustawach.

Rada obraduje na sesjach zwołanych przez Przewodniczącego Rady. Termin sesji, jej miejsce i porządek obrad podawany jest do wiadomości mieszkańców. Radę Gminy Wąsosz tworzy piętnastu radnych.

Skład osobowy Rady Gminy Wąsosz na lata 2024 – 2029

1. Niecikowski Arkadiusz – Przewodniczący Rady Gminy
2. Kruszyński Leszek – Wiceprzewodniczący Rady Gminy
3. Chorosz Daniel
4. Frąckiewicz Robert
5. Gardocka Danuta
6. Konopka Antoni
7. Mieńkowski Sławomir
8. Modzelewski Paweł
9. Nowak Ewa
10. Orłowski Janusz
11. Strzyżewka Justyna
12. Tarnacki Bogusław
13. Wasilewski Cezary
14. Zieliński Dariusz
15. Zalewski Józef

fot. I Uroczysta Sesja Rady Gminy Wąsosz kadencji 2024 - 2029

W 2024 roku Rada Gminy Wąsosz obradowała na 9 sesjach, podejmując ogółem 64 uchwały. Podjęte przez Radę uchwały Wójt Gminy Wąsosz przekazał do organów nadzoru, którymi są w zakresie:

- zgodności z prawem – Wojewoda Podlaski,
- spraw finansowych - Regionalna Izba Obrachunkowa w Białymstoku.

Żadna z uchwał nie została uchylona przez organy nadzoru, co potwierdza prawidłowość oraz zgodność z obowiązującymi przepisami podejmowanych przez Radę decyzji.

4.3 Urząd Gminy

Urząd Gminy Wąsosz jest jednostką organizacyjną Gminy Wąsosz, świadczącą pomoc wójtowi w zakresie realizacji jego zadań i obowiązków określonych przepisami prawa. Urząd wykonuje zadania mające na celu realizację zadań własnych, zadań zleconych oraz zadań wykonywanych na podstawie porozumień.

W skład kierownictwa Urzędu Gminy wchodzi:

- Wójt – Tomasz Krukowski,
- Sekretarz – Agnieszka Wróblewska,
- Skarbnik – Marta Cimochowska,

5. Demografia

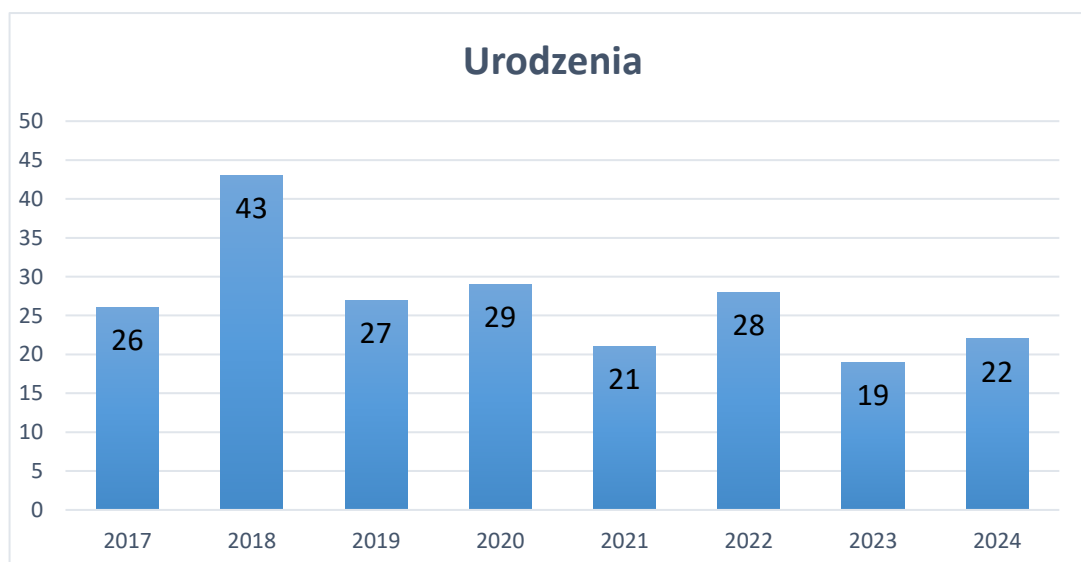
Zgodnie z rejestrem mieszkańców stan ludności gminy Wąsosz na koniec roku 2019, 2020, 2021, 2022, 2023 oraz 2024, przedstawiał się następująco:

Stan na rok:	2019	2020	2021	2022	2023	2024
BAGIENICE	120	120	120	119	122	122
BUKOWO DUŻE	119	118	123	122	122	121
JAKI	78	76	78	76	76	75
KĘDZIOROWO	228	225	218	217	208	198
KOLONIA GRÓDŹ	26	30	30	30	30	30
KOLONIA ŁAZY	9	9	7	7	7	5
KOMOSEWO	109	112	110	110	111	105
KUDŁACZEWO	43	44	45	40	40	39
ŁAWSK	586	580	569	561	553	547

ŁEMPICE	150	143	138	138	138	138
MODZELE	84	82	78	78	74	70
NIEBRZYDY	36	36	32	29	30	29
NIECIKI	180	181	180	178	170	165
SULEWO-KOWNATY	133	129	126	127	127	127
SULEWO-PRUSY	123	126	125	125	115	113
SZYMANY	56	56	55	55	53	52
WĄSOSZ	1 153	1 123	1 085	1 062	1 053	1061
ZALESIE	117	122	119	118	117	117
ŻEBRY	361	356	350	336	333	327
Gmina ogółem:	3 711	3 666	3 588	3 528	3 479	3441

Statystycznie ujęcie ilości urodzeń i zgonów na terenie gminy Wąsosz w latach 2017-2024:

Urodzenia

Zgony

W roku ubiegłym w Urzędzie Stanu Cywilnego oraz na stanowisku ds. ewidencji ludności i dowodów osobistych zrealizowano zadania:

- 1) liczba sporządzonych aktów zgonu – 16,
- 2) liczba sporządzonych aktów małżeństw – 15,
- 3) liczba aktów stanu cywilnego sporządzonych w ramach transkrypcji – 13,
- 4) liczba migracji aktów stanu cywilnego – 230,
- 5) liczba wydanych odpisów aktów stanu cywilnego – 309,
- 6) liczba osób zameldowanych – 60,
- 7) liczba osób wymeldowanych – 98,
- 8) liczba prowadzonych postępowań o wymeldowanie – 4,
- 9) liczba wydanych dowodów osobistych - 308,
- 10) liczba wydanych zaświadczeń w sprawach meldunkowych – 190.

6. Organizacje pozarządowe na terenie gminy

Program Współpracy na rok 2024 Gminy Wąsosz z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego

i o wolontariacie przyjęty został przez Radę Gminy Wąsosz uchwałą XXIX/264/2023 z dnia 5 grudnia 2023 r.

Wójt Gminy Wąsosz w dniu 30 października 2023 roku zaprosił organizacje pozarządowe i podmioty wymienione w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie do udziału w konsultacjach społecznych projektu „Programu Współpracy na rok 2024 Gminy Wąsosz z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie”. Uwag nie wniesiono.

Konsultacje przeprowadzone były w terminie od dnia 7 do 21 listopada 2023 roku. Celem konsultacji było poznanie opinii i uwag organizacji pozarządowych i podmiotów wymienionych w art. 3 ust. 3 ustawy.

Zgodnie z w/w Programem współpraca Gminy Wąsosz z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami odbywa się na zasadach: równego dostępu do informacji, pomocniczości, suwerenności stron, partnerstwa, efektywności i jawności. Współpraca może mieć formy pozafinansowe i finansowe.

Formy współpracy pozafinansowej miały charakter: informacyjny, organizacyjny, szkoleniowy, promocyjny i inny.

Zgodnie z programem, formy współpracy pozafinansowej mają charakter: informacyjny, organizacyjny, szkoleniowy, promocyjny i inny.

- 1) wzajemne informowanie się o planowanych kierunkach działań i współpraca w zakresie konsolidacji tych kierunków;
- 2) informowanie o zadaniach publicznych, które będą realizowane w danym roku wraz z podaniem wysokości środków przeznaczanych z budżetu Gminy Wąsosz na realizację tych zadań, a także o ogłaszanych konkursach ofert oraz sposobach ich rozstrzygnięć i realizacji;
- 3) konsultowanie z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami, odpowiednio do zakresu ich działania, projektów aktów normatywnych w dziedzinach dotyczących działalności statutowej tych organizacji - takimi organizacjami na terenie Gminy Wąsosz są przede wszystkim jednostki OSP; w miesiącach styczniu i lutym 2024 roku odbyły się zebrania sprawozdawczo-wyborcze, na których z udziałem Wójta Gminy Wąsosz konsultowane były projekty aktów normatywnych w dziedzinach dotyczących działalności statutowej tych organizacji; organizowanie spotkań przedstawicieli Urzędu Gminy Wąsosz z organizacjami pozarządowymi, w celu wymiany informacji na temat planowanych kierunków działań –

spotkania takie realizowane były na posiedzeniach rady gminy oraz posiedzeniach komisji rady gminy.

4) inicjowanie lub współorganizowanie szkoleń podnoszących jakość pracy organizacji pozarządowych i współpracy Gminy Wąsosz z organizacjami pozarządowymi w sferze zadań publicznych; zawieranie porozumień o współpracy w realizacji wspólnych przedsięwzięć: udostępnianie organizacjom pozarządowym pomieszczeń Urzędu Gminy Wąsosz w celu odbywania spotkań i realizacji projektów służących mieszkańcom Gminy Wąsosz, zgodnie z obowiązującymi przepisami – w miarę swoich potrzeb organizacje pozarządowe miały możliwość korzystania z pomieszczeń Urzędu Gminy Wąsosz, jak również pomieszczeń GOKiS w Wąsoszu i świetlic wiejskich w celu odbywania spotkań oraz realizacji projektów służących mieszkańcom Gminy Wąsosz; udostępnienie pomieszczeń na rzecz prowadzonych na rzecz mieszkańców nieodpłatnych porad prawnych – w siedzibie szkoły podstawowej w Wąsoszu – ul. Piaskowa 13; obejmowanie patronatem przedsięwzięć realizowanych przez organizacje pozarządowe;

5) podnoszenie skuteczności organizacji w pozyskiwaniu środków z innych źródeł, w tym środków z UE, między innymi poprzez informowanie o potencjalnych źródłach finansowania, informowanie o szkoleniach i konsultacjach z zakresu przygotowywania wniosków o pozyskanie środków ze źródeł zewnętrznych, inicjowanie lub współorganizowanie szkoleń dotyczących pozyskiwania tych środków - na bieżąco organizacje pozarządowe informowane są przez pracowników urzędu gminy o możliwościach korzystania z potencjalnych źródeł finansowania, w przypadku zapotrzebowania udzielana jest pomoc w przygotowywaniu wniosków o pozyskanie środków ze źródeł zewnętrznych, urząd zapewniał pomoc przy pozyskiwaniu środków zewnętrznych dla jednostek OSP;

6) wspólne rozpoznawanie potrzeb i wspólne planowanie działań służących zaspokajaniu tych potrzeb - pracownicy Urzędu Gminy służą pomocą w znalezieniu źródeł finansowania określonych zadań oraz w przygotowaniu wniosku;

7) wspieranie akcji promującej przekazywanie 1% podatku dochodowego od osób fizycznych organizacjom pożytku publicznego.

Finansowe formy współpracy Gminy Wąsosz z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami polegają na zlecaniu realizacji zadań publicznych oraz dofinansowywaniu projektów organizacji pozarządowych realizowanych i przekazywaniu innych środków.

1. Zlecenie realizacji zadania publicznego może mieć formę:

- wspierania wykonywania zadań publicznych wraz z udzieleniem dotacji na dofinansowanie ich realizacji – dla jednostek OSP dofinansowano zakup sprzętu ochrony osobistej, ratowniczo-gaśniczego i technicznego – ze środków Gminy przekazano kwotę w wysokości 33 000,00 zł; Gmina Wąsosz pokryła koszty udziału strażaków ochotników w akcjach ratowniczych 20 803,00 zł, oraz badań lekarskich strażaków - 4 530,00 zł.

wspieranie oraz powierzanie odbywa się po przeprowadzeniu otwartego konkursu ofert, w którym uczestniczą organizacje pozarządowe oraz podmioty wymienione w art. 3 ust. 3 ustawy, chyba że przepisy odrębne przewidują inny tryb zlecania - w roku 2024 nie przeprowadzano tego typu konkursów; organizacje pozarządowe i inne podmioty mogą z własnej inicjatywy złożyć ofertę realizacji zadań publicznych zgodnie z art. 12 ustawy – w roku 2024 nie została złożona żadna oferta.

Zadania programu zawarte w Programie Współpracy na rok 2024 Gminy Wąsosz z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

1. W sferze dotyczącej oświaty, kultury i kultury fizycznej podejmowane były działania w zakresie:

a) podtrzymywania polskiej tradycji narodowej i ludowej, pielęgnowania polskości oraz rozwoju świadomości narodowej, obywatelskiej i kulturowej.

b) wspierania promocji twórczości oraz działań i inicjatyw kulturalnych poprzez bezpłatne udostępnianie pomieszczeń w świetlicach wiejskich oraz GOKiS w Wąsoszu: zadania z zakresu nauki, edukacji, oświaty i wychowania, a w szczególności: *działania zapewniające zagospodarowanie wolnego czasu dzieci i młodzieży oraz osób dorosłych – szkoły, GOKiS, Biblioteka organizacja zajęć pozaszkolnych, pozalekcyjnych jako rozwoju zainteresowań - zadania te realizowane są przez: szkoły i GOKiS, organizowanie dzieciom wypoczynku letniego i zimowego, podczas którego będzie realizowany program pierwszorzędowej profilaktyki uzależnień – zajęcia tego typu prowadzone są przez szkoły, GOKiS i Bibliotekę Publiczną, wspieranie szkolnego współzawodnictwa sportowego – organizowanie zawodów i rozgrywek sportowych przez szkoły oraz GOKiS oraz jednostki OSP,*

c) wspieranie procesów edukacyjnych skierowanych do utalentowanych uczniów, rozszerzających zakres wiedzy objęty programem szkolnym – zajęcia tego rodzaju organizują szkoły;

d) krajoznawstwa, turystyki oraz wypoczynku dzieci i młodzieży, a w szczególności:

działania popularyzujące turystykę kwalifikowaną – organizacja rajdów – organizowano zajęcia dzieci i młodzieży z terenu gminy – na świeżym powietrzu i w granicach administracyjnych gminy; upowszechnienie kultury fizycznej i sportu, a w szczególności:

- zajęcia na świeżym powietrzu z wykorzystaniem boiska „Orlik”,
- udział dzieci ze szkół podstawowych (30 uczniów) w programie „Umiem pływać” w ramach współpracy partnerskiej z Podlaskim Wojewódzkim Szkolnym Związkiem Sportowym w Białymstoku.

2. W sferze dotyczącej zdrowia i polityki społecznej podejmowane były działania w zakresie pomocy społecznej, w szczególności:

a) realizacja programów profilaktycznych i terapeutycznych dla dzieci i młodzieży, w tym związanych z uzależnieniem od środków psychoaktywnych – realizuje GKRPA wraz ze szkołami.

b) realizacja programów pracy socjalnej dla środowisk zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym,

c) realizacja programów związanych z wychowaniem w trzeźwości i przeciwdziałaniem alkoholizmowi - na bieżąco sprawy te są rozpatrywane przez GKRPA,

d) realizacja programów opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych
- w roku 2024 Rada Gminy Wąsosz podjęła uchwałę o przekazaniu dla Starostwa w Grajewie 16 848,00 zł, jako pomoc wspierająca działanie warsztatów terapii zajęciowej,

e) przeciwdziałanie przemocy w rodzinie, edukacja, uświadamianie, interwencja; na bieżąco sprawy te są rozpatrywane przez zespół interdyscyplinarny;

f) udzielanie pomocy przy przeprowadzanych badaniach profilaktycznych, organizowanych dla mieszkańców Gminy Wąsosz - przy wykonywaniu badań mammograficznych dla kobiet poprzez uprawnione podmioty Urząd Gminy Wąsosz pośredniczył w przekazywaniu informacji, zapewniony został dostęp do energii elektrycznej celem podłączenia mammobusu, udostępniony został plac dla postoju mammobusu;

3. W sferze wspierania przedsiębiorczości podejmowane były działania związane ze współpracą w zakresie organizacji spotkań szkoleniowo-informacyjnych dotyczących pozyskiwania środków z programów rządowych i Unii Europejskiej.

4. W sferze ochrony środowiska i ekologii:

a) realizacja projektów kształtujących świadomość i postawy proekologiczne,

b) edukacja ekologiczna szczególnie w zakresie gospodarki odpadami – dystrybucja ulotek o sposobie segregacji oraz worków na poszczególne frakcje odpadów,

5. W sferze bezpieczeństwa i porządku publicznego:

- a) ograniczanie chuligaństwa,
- b) eliminowanie obojętności i znieczulicy mieszkańców,
- c) przeciwdziałanie brakowi poszanowania mienia publicznego,
- d) poprawa bezpieczeństwa w ruchu drogowym,
- e) poprawa bezpieczeństwa przeciwpożarowego

– w ramach współpracy z OSP oraz PKSP organizacja konkursów wiedzy pożarniczej dla dzieci i młodzieży z terenu gminy;

6. W sferze sztuki, ochrony dóbr kultury i tradycji:

a) ochrona i konserwacja zabytkowej architektury sakralnej na cmentarzach wyznaniowych - pracownicy gminy udzielili pomocy przy utrzymaniu czystości na cmentarzu parafialnym w Wąsoszu; pomoc przy pracach przy budynku kościoła;

b) popularyzacja i edukacja społeczeństwa w zakresie zachowania dziedzictwa kulturowego,

c) konserwacja zabytków ruchomych,

7. Promocja zatrudnienia i aktywizacja zawodowa:

a) wspomaganie rozwoju przedsiębiorczości oraz promowanie zatrudnienia szczególnie ludzi młodych i wykształconych,

b) przeciwdziałanie wykluczeniu zawodowemu, działaniu w celu ograniczaniu bezrobocia – zatrudniane są osoby bezrobotne do prac interwencyjnych i na staże,

c) wspieranie tworzenia i prowadzenia centrum i klubów integracji społecznej i innych podmiotów ekonomii społecznej – działalność kół gospodyń wiejskich;

W myśl obowiązujących przepisów prawa, gmina nie może finansować działalności poszczególnych organizacji pozarządowych. Powinna natomiast wyznaczać obszary życia publicznego oraz określać zadania, których realizacja we współpracy z organizacjami pozarządowymi będzie bardziej skuteczna, efektywna i w większym stopniu odpowiadać będzie potrzebom społeczności lokalnej.

W 2024 roku Gmina Wąsosz włączyła się w akcję zorganizowaną przez Powiat Grajewski, której celem była pomoc mieszkańcom Powiatu Kłodzkiego dotkniętym skutkami powodzi. Na apel Starostwa Powiatowego w Grajewie, samorząd Gminy Wąsosz wraz z jednostkami organizacyjnymi, instytucjami lokalnymi oraz mieszkańcami przeprowadził zbiórkę darów rzeczowych.

Zgromadzono m.in. środki czystości, wodę butelkowaną, artykuły higieniczne, koce, pościel oraz żywność długoterminową. Zebrane dary zostały przekazane do punktu koordynacyjnego powiatu, a następnie przetransportowane na Dolny Śląsk.

Zaangażowanie społeczności lokalnej w tę inicjatywę stanowi wyraz solidarności i gotowości do niesienia pomocy potrzebującym, potwierdzając tym samym społeczną odpowiedzialność Gminy Wąsosz.

Współpraca ze stowarzyszeniami

Ośrodek Pomocy Społecznej w Wąsoszu, wzorem lat ubiegłych, kontynuował współpracę ze Stowarzyszeniem Bank Żywności w związku z realizacją zadań z zakresu dystrybucji artykułów spożywczych do osób najbardziej potrzebujących, w ramach której dostarczono mieszkańcom żywność oraz organizowano warsztaty kulinarne i dietetyczne. W 2024 roku w ramach tej formy pomocy przekazano mieszkańcom 11,60 ton żywności.

W ramach umowy przekazania zawartej w 2012 roku, Gmina Wąsosz nieprzerwanie współpracuje ze Społeczno-Oświatowym Stowarzyszeniem Pomocy Pokrzywdzonym i Niepełnosprawnym EDUKATOR w Łomży, które przejęło prowadzenie Szkoły Podstawowej w Niecikach. W ramach w/w umowy w 2024 roku, stowarzyszeniu przekazana została dotacja w wysokości 796 425,45 zł, na pokrycie kosztów utrzymania i funkcjonowania szkoły. Dla porównania w roku 2023 przekazano środki w wysokości 542 318,00 zł.

W ramach współpracy z organizacjami pozarządowymi dla jednostek OSP dofinansowano zakup sprzętu ochrony osobistej, sprzętu ratowniczo-gaśniczego i technicznego, w tym również udzielono pomocy przy pozyskaniu środków zewnętrznych.

Ochotnicze Straże Pożarne

Na terenie gminy Wąsosz działalność prowadzi 6 jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych w następujących miejscowościach: Wąsosz, Żebry, Ławsk, Kędziorowo, Bukowo Duże, Nieciki. Zadania jednostek OSP wynikają z ustawy „*O ochronie przeciwpożarowej*” oraz ustawie *o ochotniczych strażach pożarnych* z dnia 17 grudnia 2021 r.

Jednostki Ochotniczych Straży Pożarnych funkcjonują jako organizacje pozarządowe w oparciu o przepisy ustawy z dnia 7 kwietnia 1989 r. „*Prawo o stowarzyszeniach*”. Przy jednostce OSP w Wąsosz funkcjonuje orkiestra dęta, która swoimi występami uświetnia wszystkie uroczystości gminne i kościelne.

Podstawowymi celami i zadaniami Ochotniczych Straży Pożarnych wynikającymi m.in. z ich statutów jest:

- 1) prowadzenie działalności mającej na celu zapobieganie pożarom oraz współdziałanie w tym zakresie z instytucjami i organizacjami społecznymi,
- 2) branie udziału w akcjach ratowniczych przeprowadzanych w czasie pożarów i innych klęsk (ratownictwo techniczne, w szczególności na drogach),
- 3) informowanie ludności o istniejących zagrożeniach pożarowych i ekologicznych oraz sposobach ochrony przed nimi,
- 4) branie udziału w obronie cywilnej,
- 5) wykonywanie zadań wynikających z przepisów o ochronie przeciwpożarowej,
- 6) działanie na rzecz ochrony środowiska,
- 7) wspomaganie rozwoju społeczności lokalnych na własnym terenie,
- 8) występy na zawodach sportowo-pożarniczych,
- 9) rozwijanie wśród członków OSP zainteresowań w dziedzinie kultury, oświaty i sportu,
- 10) prowadzenie na szeroką skalę działań profilaktycznych skierowanych głównie do młodzieży,
- 11) usuwanie skutków zdarzeń w szczególności po przejściu anomalii pogodowych i udzielenie pomocy socjalnej poszkodowanym,
- 12) wspomaganie obszarów sąsiednich gmin w ramach obwodów,

13) wykonywanie innych zadań wynikających z przepisów o ochronie przeciwpożarowej oraz statutu,

Strażacy z terenu Gminy Wąsosz uczestniczą w uroczystościach związanych z obchodami:

- 1) Gminnych i Powiatowych Dni Strażaka,
- 2) Uroczystościach kościelnych z okazji Świąt Bożego Narodzenia, Świąt Wielkanocnych i Bożego Ciała,
- 3) Odzyskania Niepodległości,
- 4) Piknikach organizowanych dla naszej lokalnej społeczności,

Na terenie Gminy Wąsosz funkcjonują dwie jednostki włączone do Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego, trzy jednostki typu S, oraz jedna jednostka typu M.

- jednostka OSP w Wąsosz włączona do KSRG w 1995 r.
- jednostka OSP w Żebry włączona do KSRG w 2018 r.
- jednostka OSP Ławsk typ S,
- jednostka OSP Kędziorowo typ S,
- jednostka OSP Nieciki w 2024 roku w wyniku przekazania z jednostki OSP Wąsosz lekkiego samochodu ratowniczo gaśniczego marki FORD przekształciła się w jednostkę typu S,
- jednostka OSP Bukowo Duże typ M.

Wypożyczenie Jednostek OSP w następujące pojazdy

Jednostka	Marka samochodu	Rok.pr.
OSP Wąsosz	MAN TGM 18.340	2018
	Stayr	1997
	VOLVO FLD3C FL	2023
	Opel Vivaro	2005
OSP Ławsk	Żuk	1970
	VOLVO FLD 3C	2021
OSP Żebry	Magirus	1982
OSP Kędziorowo	Iveco	1999
OSP Nieciki	Ford Transit	2012
OSP Bukowo	brak	-

Jednostki OSP z terenu Gminy Wąsosz zrzeszają w swoich szeregach 203 członków.

Na terenie naszej gminy funkcjonują trzy Młodzieżowe Drużyny Pożarnicze, MDP Wąsosz chłopców, MDP Wąsosz dziewcząt oraz MDP Ławsk mieszana, które składają się z 3 sekcji i liczą 30 członków. Stanowią one przyszłe zaplecze kadrowe, są integralną częścią składową jednostek OSP. Osoby działające w takiej drużynie poznają zasady funkcjonowania ochrony przeciwpożarowej, zapoznają się ze sprzętem będącym na wyposażeniu danej jednostki OSP, uczą się zachowania w sytuacjach nie codziennych, od najmłodszych lat wyrabiają w sobie poczucie odpowiedzialności, uczą się opanowania, dyscypliny, a także podnoszą swoją sprawność fizyczną poprzez udział w zawodach sportowo-pożarniczych.

W 2024 r. miejsce miały powiatowe zawody MDP spośród 11 drużyn uczestniczących w zawodach w kategoriach dziewcząt, chłopców oraz drużyn mieszanych, MDP Wąsosz zajęło I Miejsca w obu kategoriach.

Jednostka OSP Ławsk biorąc udział w turnieju Piłki Nożnej Ochotniczych Straży Pożarnych z Powiatu Grajewskiego zorganizowany dnia 24 września 2024 rozgrywając 3 mecze w klasyfikacji zajęła II miejsce.

Według statystyk w 2024 r. druhowie strażacy wyjeżdżali łącznie 48 razy do miejscowych zagrożeń oraz pożarów z czego:

- OSP Wąsosz: 17,

- OSP Żebry: 11,
- OSP Ławsk: 18,
- OSP Kędziorowo: 2,

Koszty udziału jednostek w działaniach ratowniczo-gaśniczych oraz szkoleniach wyniosły:
20 803,00 zł

W celu poprawienia wyposażenia Jednostek OSP funkcjonujących na terenie Gminy Wąsosz w 2024 r. zakupiono następujący sprzęt:

OSP KSRG Wąsosz

Lp.	Nazwa Sprzętu	Ilość	Kwota Zakupu	Środki Zakupu
1.	Montaż Bramy Rolowanej	1	14500	Gmina Wąsosz 14 500 zł
2.	NAPRAWA SAMCHODU STRAŻACKIEGO MAN BGR 16112	1	3788,00	3788,00 zł URZĄD MASZAŁKOWSKI
3.	Legalizacja Butli aparatów Powietrznych	3	300,00	Gmina Wąsosz 300 zł
4.	Młot	1	400	3742,00 zł DOTACJA KSRG
5.	Siekiera	1	400	
6.	Nożyce do cięcia prętów	1	600	
7.	Bosak	1	1500	
8.	Gaśnica	1	200	
9.	Sito Kominowe	1	310	
10.	Sorbent/ Neutralizator	1	332	
11.	Mundur Wyjściowy OSP Komplet	1	8330	Gmina Wąsosz – 6400,00 zł Wkład Własny – 1930,00 zł

Gmina Wąsosz	21 200,00 zł
Urząd Marszałkowski	3 788,00 zł
Dotacja KSRG	3 742,00 zł
Wkład Własny	1 930,00 zł

OSP KSRG Żebry

Lp.	Nazwa Sprzętu	Ilość	Kwota Zakupu	Środki Zakupu
1.	PRZENIESIENIE PRZYŁĄCZA Elektrycznego		3 200,00 zł	Gmina Wąsosz 3 200,00 zł
2.	Kompresor Dwutłokowy 100L AirPress HL 425-100V	1	1 400,00 zł	Urząd Marszałkowski 1 400,00 zł
3.	Legalizacja butli aparatów powietrznych	2	200,00 zł	Gmina Wąsosz 200,00 zł
4.	Wąż W-75 do motopompy	2	580,00 zł	Urząd Marszałkowski 580,00 zł
5.	Ubranie Specjalne	1	2 800,00 zł	Dotacja KSRG 2 648,00 zł Środki Własne 152,00 zł
6.	MUNDUR WYJŚCIOWY Komplet	9	10 260,00 zł	Dotacja Gminy Wąsosz - 8 000,00 zł Wkład Własny - 2 260,00 zł

Urząd Marszałkowski	1 980,00 zł
Gmina Wąsosz	11 400,00 zł
Dotacja KSRG	2 648,00 zł
Środki Własne	2 612,00 zł

OSP Ławsk

Lp.	Nazwa Sprzętu	Ilość	Kwota Zakupu	Środki Zakupu
1.	Montaż Drzwi Strażnica Ławsk	1	3 292,89 zł	Gmina Wąsosz 3 292,89 zł
2.	Kamera Termowizyjna HIKMICRO FB21/103104	1	3 700,00 zł	Urząd Marszałkowski 3 700,00 zł
3.	Mundur Wyjściowy OSP Komplet	6	6 446,00 zł	Gmina Wąsosz 4 500,00 zł Wkład Własny 1 946,00 zł
4.	Remont pomieszczenia sanitarnego		2 935,45 zł	Gmina Wąsosz 2 935,45

Gmina Wąsosz	10 728,34 zł
Urząd Marszałkowski	3 700,00 zł
Wkład Własny	1 946,00 zł

OSP Kędziorowo

Lp.	Nazwa Sprzętu	Ilość	Kwota Zakupu	Środki Zakupu
1.	Mundur Wyjściowy OSP	8	10 250,00 zł	DOTACJA GMINY 8 200,00 zł WKŁAD WŁASNY 2 050,00 zł
DOTACJA GMINY WĄSOSZ		8 200,00 zł		
WKŁAD WŁASNY		2 050,00 zł		

OSP Bukowo Duże

Lp.	Nazwa Sprzętu	Ilość	Kwota Zakupu	Środki Zakupu
1.	Naprawa Szyby Remiza	1	485,33 zł	Gmina Wąsosz 485,33 zł
2.	Buty Specjalne	1	532,00 zł	Urząd Marszałkowski 532,00 zł
3.	Mundur Wyjściowy Komplet OSP	2	2 312,00 zł	Gmina Wąsosz 1 700,00 zł Wkład OSP 612,00 zł
4.	Obróbka Komina i Uszczelnienie Dachy	1	3 000,00 zł	Gmina Wąsosz 3 000,00 zł

Gmina Wąsosz	5 185,33 zł
Urząd Marszałkowski	532,00 zł
Wkład Własny	612,00 zł

OSP Nieciki

Lp.	Nazwa Sprzętu	Ilość	Kwota Zakupu	Środki Zakupu
1.	Naprawa Syreny	1	600,00 zł	Gmina Wąsosz 600,00 zł
2.	Pilarka do Drewna	1	2372,01 zł	Dotacja MSWIA 2 372,00 zł Środki Własne 0,01 zł
3.	Mundur Wyjściowy OSP Komplet	5	5 805,00 zł	GMINA WĄSOSZ 4 200,00 zł ŚRODKI

				WŁASNE 1 605,00 zł
--	--	--	--	-----------------------

Gmina Wąsosz	4 800,00 zł
Dotacja MSWIA	2 372,00 zł
Środki Własne	1 605,01 zł

Środki finansowe przeznaczone na zakup specjalistycznego sprzętu dla strażaków ratowników w roku 2024 wyniosły:

- Zakupy: 91 030,68 zł,
- Dotacje: 18 762,00 zł,
- Środki Gminy: 61 513,67 zł,
- Własne OSP: 10 755,01 zł,

Rokrocznie Gmina Wąsosz składa wniosek do Urzędu Marszałkowskiego Województwa Podlaskiego, na doposażenie jednostek OSP w sprzęt ratowniczo-gaśniczy i umundurowanie z przeznaczeniem dla jednostek OSP. W latach 2020-2024 z dofinansowania korzystały następujące jednostki:

wysokość dotacji	Rok	jednostki OSP
24 500,00 zł	2020	OSP Wąsosz: 8 500 OSP Żebry: 3 500 OSP Ławsk: 6 000 OSP Kędziorowo: 4 000 OSP Bukowo: 2 500
33 000,00 zł	2020 dla OSP uczestniczących w akcji gaśniczej na terenie Biebrzańskiego Parku Narodowego	OSP Wąsosz: 15 000 OSP Żebry: 8 000 OSP Ławsk: 5 000 OSP Kędziorowo: 5 000
40 000,00 zł	2021	OSP Wąsosz: 13 000 OSP Żebry: 13 320 OSP Ławsk: 13 680
20 500,00 zł	2022	OSP Wąsosz: 7 500 OSP Żebry: 5 500 OSP Ławsk: 7 500
20 000,00 zł	2023	OSP Wąsosz: 7 725 OSP Żebry: 2 777 OSP Ławsk: 2 358 OSP Kędziorowo: 2 206

		OSP Bukowo: 2 358 OSP Nieciki: 2 576
10 000,00 zł	2024	OSP Wąsosz: 3 788 OSP Żebry: 1 980 OSP Ławsk: 3 700 OSP Bukowo: 532,00

W związku z podpisanymi umowami Gmina Wąsosz realizowała budowę garaży dla jednostek OSP, zakup samochodu ratowniczo-gaśniczego dla jednostki OSP w Żebrach.

fol. Przebudowa garażu jednostki OSP KSRG Żebry

fol. Przebudowa garażu jednostki OSP Kędziorowo

Gmina Wąsosz otrzymała również dofinansowanie ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Fundusze Europejskie dla Podlaskiego 2021-2027 na realizację projektu „Wsparcie jednostki OSP w Żebrach poprzez zakup średniego samochodu ratowniczo-gaśniczego”.

Wartość projektu oszacowana została na kwotę 1.320.741,67 zł, z czego dofinansowanie wynosi 990.556,25 zł (stanowiąc 75,00% wartości ogólnej projektu).

Zakup nowego pojazdu pozwoli zastąpić wysłużony ponad czterdziestoletni samochód marki Magirus, oraz ma na celu efektywniejsze przeciwdziałanie klęskom żywiołowym, w tym, pożarom, wypadkom, powodziom i minimalizowanie ich skutków.

W sferze dotyczącej zdrowia i polityki społecznej podejmowane były działania w zakresie pomocy społecznej, w szczególności: realizacja programów profilaktycznych i terapeutycznych dla dzieci i młodzieży, w tym związanych z uzależnieniem od środków psychoaktywnych, realizacja programów pracy socjalnej dla środowisk zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym oraz związanych z wychowaniem w trzeźwości i przeciwdziałaniem alkoholizmowi. W ramach realizacji programów opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych w ubiegłym roku Rada Gminy Wąsosz podjęła uchwałę o przekazaniu dla Powiatu Grajewskiego środków w wysokości 16 848,00 zł, jako pomoc wspierającą działanie warsztatów terapii zajęciowej, których uczestnikami są również mieszkańcy naszej gminy.

W myśl obowiązujących przepisów prawa, gmina nie może finansować działalności poszczególnych organizacji pozarządowych. Powinna natomiast wyznaczać obszary życia publicznego oraz określać zadania, których realizacja we współpracy z organizacjami pozarządowymi będzie bardziej skuteczna, efektywna i w większym stopniu odpowiadać będzie potrzebom lokalnej społeczności.

III. REALIZACJA POLITYK, PROGRAMÓW I STRATEGII

1. Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Wąsosz

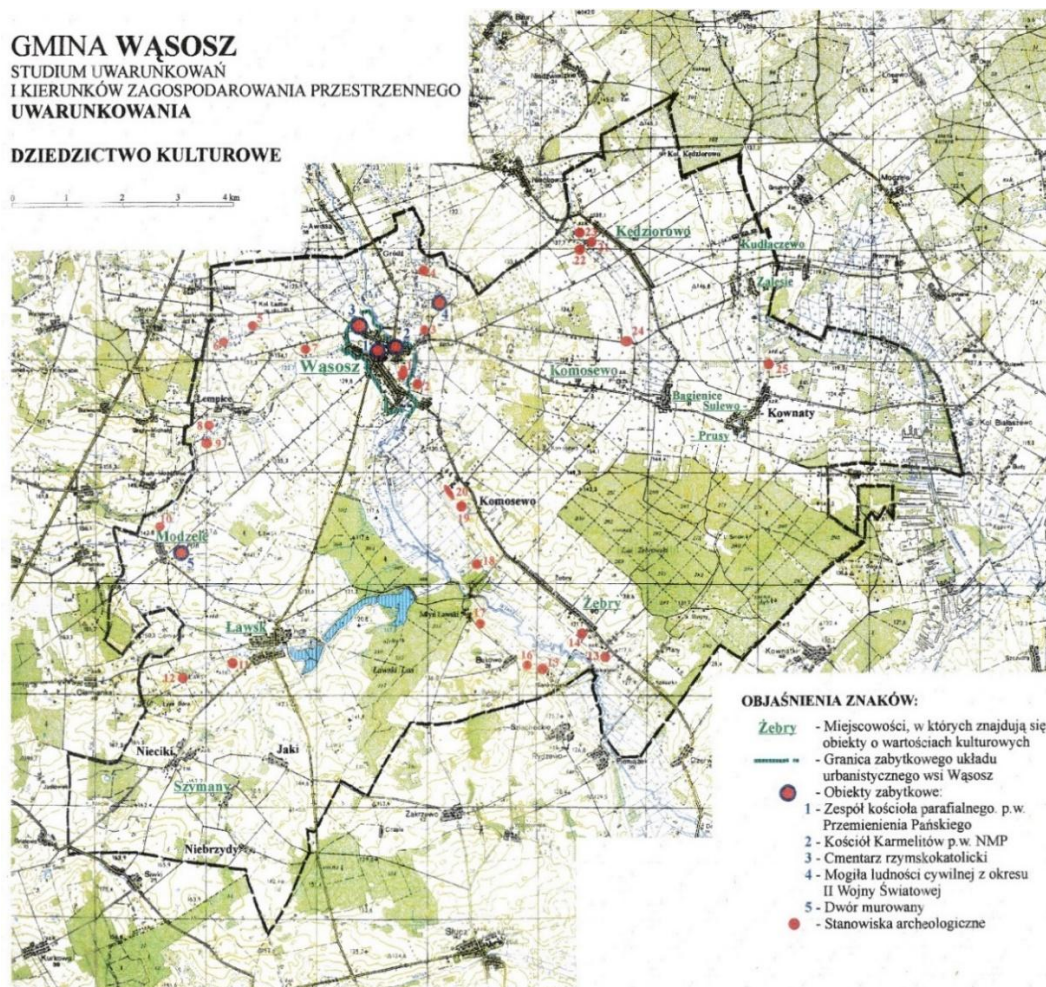
Obowiązujące Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Wąsosz, uchwalone zostało Uchwałą Rady Gminy Wąsosz Nr XX/130/02 z dnia 27 marca 2002 r. W kolejnych latach wprowadzono zmiany do w/w studium:

- 1) zmiana studium zatwierdzona Uchwałą Nr XVII/90/2012 Rady Gminy Wąsosz z dnia 29 października 2012 r.,
- 2) zmiana studium zatwierdzona Uchwałą Nr IX/67/2016 Rady Gminy Wąsosz z dnia 26 lutego 2016 r.

Studium zakłada osiągnięcie dwóch celów głównych tj. rozwoju gospodarczego gminy oraz poprawę jakości życia mieszkańców.

Realizacja takich celów powiązana ma być z głównymi zadaniami planowania przestrzennego:

- zapewnieniem ładu przestrzennego w zagospodarowaniu przestrzennym obszaru gminy,
- ochroną walorów krajobrazowych i środowiska przyrodniczego gminy,
- poprawą funkcjonalności układów osadniczych i jakości życia mieszkańców,
- ochroną istniejących zasobów przestrzeni kulturowej,
- zapewnieniem sprawnego układu komunikacyjnego i segregacją ruchu,
- rozwojem infrastruktury centralnej i lokalnej,
- racjonalnym wykorzystaniem zasobów przyrodniczych i walorów krajobrazowych gminy.

Rys. Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Wąsosz

2. Miejscowe Plany zagospodarowania przestrzennego w Gminie Wąsosz:

Wykaz obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego dla terenu gminy przedstawia się następująco:

Lp.	Nr uchwały Rady Gminy Wąsosz	Powierzchnia objęta planem	Numer i data publikacji
1.	Uchwała Nr XIV/67/96 Rady Gminy Wąsosz z dnia 21.08.1996 r.	Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Wąsosz w części dotyczącej terenu wsi Ławsk – (dz. nr 163/1, 163/3, 163/4, cz. 181/2) lokalizacja cmentarza grzebalnego (pow. 4,28 ha)	Dz. Urz. Woj. Podl. Nr 30 poz. 107 z dn. 30.09.1996 r.
2.	Uchwała Nr X/46/99 Rady Gminy Wąsosz z dnia 18.11.1999 r.	Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Wąsosz dla wsi: - Wąsosz (dz. nr 1366, 1367, 1368, 1370, 2071) – zabudowa zagrodowa (pow.1,25 ha),	Dz. Urz. Woj. Podl. Nr 45 poz. 705 z dn. 30.12.1999 r.

3.	Uchwała Nr X/47/99 Rady Gminy Wąsosz z dnia 18.11.1999 r.	Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Wąsosz dla wsi: - Wąsosz – dz. nr 1720/6, 1720/7, 3248/1, pow. 1,15 ha, teren pod budowę ujęcia i stacji wodociągowej - Wąsosz – dz. nr 1395/4, 1395/6, pow.0,52 ha, teren pod budowę oczyszczalni ścieków.	Dz. Urz. Woj. Podl. Nr 45 poz. 706 z dn. 30.12.1999 r.
4.	Uchwała Nr XIII/72/2000 Rady Gminy Wąsosz z dnia 16.05.2000 r.	Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Wąsosz dla wsi: - Wąsosz dz.nr1398/13, 1398/ 15, 1398/17, pow.0,39 ha, zabudowa usługowa z zakresu kultury, rozrywki, gastronomii	Dz. Urz. Woj. Podl. Nr 17 poz. 883 z dn. 19.06.2000 r.
5.	Uchwała Nr X/52/2011 Rady Gminy Wąsosz z dnia 30.12.2011 r.	Sporządzenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Wąsosz dla wsi Wąsosz – pow. ok. 350 ha, tereny powierzchniowej eksploatacji kruszywa.	Dz. Urz. Woj. Podl. poz. 504 z dn. 02.02.2012 r.
6.	Uchwała Nr XXI/129/2013 Rady Gminy Wąsosz z dnia 31.05.2013 r.	Sporządzenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Wąsosz – wyznaczenie przebiegu przez obszar gminy Wąsosz trasy linii elektroenergetycznej 400 kV Elk-Łomża, w obrębie części wsi: Kol. Gródź, Wąsosz, Lempice, Modzele, Ławsk, Nieciki, pow. ok. 74,70 ha, długość ok. 11,50 km.	Dz. Urz. Woj. Podl. poz. 2624 z dn. 10.06.2013 r.
7.	Uchwała Nr XVII/142/2017 Rady Gminy Wąsosz z dnia 31 marca 2017 r.	Sporządzenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Wąsosz dla wsi Wąsosz – pow. ok. 15,20 ha, tereny powierzchniowej eksploatacji kruszywa	Dz. Urz. Woj. Podl. poz. 1604 z dn. 25.04.2017 r.

Szczegółowe informacje dotyczące miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego dla gminy Wąsosz dostępne są pod adresem: <http://wasoszgrajewski.e-mapa.net/>.

Dla terenów, które nie zostały objęte planem, w roku 2024 Wójt Gminy Wąsosz, wydał 13 decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu, 5 decyzji środowiskowych oraz 24 decyzji celu publicznego.

W ubiegłym roku nie były wydawane decyzje o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego.

Na wniosek osób zainteresowanych wydano 88 zaświadczeń o przeznaczeniu nieruchomości w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego.

3. Plan Gospodarki Niskoemisyjnej Gminy Wąsosz

Kierunkami głównymi Planu Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Wąsosz jest uzyskanie mniejszego zużycia energii cieplnej i elektrycznej w poszczególnych obszarach, skutkujące osiągnięciem celu, jakim jest redukcja emisji CO₂ do roku 2020 o 20%.

Kierunkami pośrednimi są:

- 1) wyraźne oszczędności w budżecie, dzięki ograniczeniu i optymalizacji zużycia energii elektrycznej a także innych mediów,
- 2) udoskonalenie zarządzania, wykorzystanie potencjału gminy w zakresie ograniczania emisji zanieczyszczeń,
- 3) poprawa jakości powietrza,
- 4) lepszy wizerunek władz samorządowych w oczach mieszkańców,
- 5) ograniczenie zużycia i kosztów energii używanej przez odbiorców,
- 6) zwiększenie komfortu korzystania z budynków i instalacji,
- 7) ochrona zdrowia mieszkańców gminy,
- 8) bezpieczeństwo energetyczne, ekologiczne i ekonomiczne,
- 9) modernizacja obiektów gminnych - monitoring zużycia energii w budynkach gminy,
- 10) wprowadzanie nowoczesnych rozwiązań w oświetleniu dróg,
- 11) edukacja mieszkańców w zakresie OZE oraz efektywnego gospodarowania energią,
- 12) rozwój i modernizacja ciepłownictwa opartego o lokalne kotłownie i wykorzystujące OZE,
- 13) gazyfikacja gminy i stopniowe zastępowanie źródeł wykorzystujących węgiel na źródła wykorzystujące gaz sieciowy i odnawialne źródła energii,
- 14) wprowadzanie nowoczesnych technologii w budownictwie,
- 15) przygotowanie pracowników urzędu do roli specjalistów w zakresie efektywności energetycznej oraz pozyskiwania środków na modernizację.

Działania zaplanowane w ramach programu:

- 1) termomodernizacja obiektów należących do Gminy Wąsosz,
- 2) wymiana oświetlenia ulicznego na energooszczędne,
- 3) rozbudowa oświetlenia ulicznego z wykorzystaniem lamp energooszczędnych,
- 4) wymiana oświetlenia w obiektach użyteczności publicznej, tym w budynku Urzędu Gminy,
- 5) zakup nowego samochodu o niskiej emisji,
- 6) montaż odnawialnych źródeł energii dla budynków użyteczności publicznych,
- 7) termomodernizacja budynków mieszkalnych, usługowych i przeznaczonych pod działalność gospodarczą,

- 8) zmiana systemu źródeł ogrzewania w budynkach jednorodzinnych oraz wielorodzinnych oraz montaż odnawialnych źródeł energii przez inwestorów indywidualnych i przedsiębiorców,
- 9) wymiana starych mało sprawnych pieców i kotłów wykorzystujących paliwa stałe,
- 10) instalacje kolektorów słonecznych, montaż instalacji fotowoltaicznych w budynkach jednorodzinnych wielorodzinnych z ogrzewaniem piecowym oraz modernizacja ogrzewania,
- 11) zmiana zachowań mieszkańców będąca następstwem akcji promocyjnych i informacyjno-edukacyjnych prowadzonych przez gminę,
- 12) poprawa infrastruktury drogowej przez Gminę Wąsosz,
- 13) budowa parkingu publicznego wraz z obiektem i urządzeniami towarzyszącymi,
- 14) budowa ścieżek rowerowych przez Gminę Wąsosz,
- 15) promocja transportu zbiorowego przez Gminę Wąsosz,
- 16) wdrażanie zielonych zamówień publicznych.

5. Strategia Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Wąsosz na lata 2017-2025

Strategia przedstawia charakterystykę gminy w kontekście jej problemów i potrzeb oraz prezentuje jej kierunki rozwoju. Jako główne cele, na których powinny skupić się działania władz, wskazuje z jednej strony na pomoc i wsparcie grup najsłabszych (I obszar), wpływając na ograniczenie psychospołecznych skutków bezrobocia, ubóstwa (w tym agrarnego) i zabezpieczaniu potrzeb osób starszych – przeciwdziałając ich wykluczeniu.

W niedostatecznie rozwiniętym obszarze edukacji, zdrowia i bezpieczeństwa (II obszar) gmina ma dbać o wzmocnienie roli rodziny w kształtowaniu postaw dzieci/młodzieży, zabezpieczyć dostęp do profilaktyki, terapii i pomocy, w tym osób uzależnionych i ich rodzin, a także integrację osób niepełnosprawnych. W ten sposób w sferze kultury i rozwoju zasobów ludzkich (III obszar) gmina będzie mogła ukierunkować się na promocję twórczości lokalnej, rozwój atrakcji/miejsc kulturalnych, aktywny udział mieszkańców w procesach partycypacyjnych, przez co będzie miała większe szanse na zatrzymanie na swoim terenie najlepiej wyedukowanych osób. Program Rewitalizacji Gminy Wąsosz z pewnością przyczyni się do zmniejszenia lub wyeliminowania negatywnych zjawisk społecznych, występujących na wyznaczonych obszarach kryzysowych.

Realizacja zadań przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Wąsoszu w 2024 roku.

Najważniejsze działania, które realizował Ośrodek Pomocy Społecznej w Wąsoszu to zadania wynikające z Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w gminie Wąsosz na lata 2017 – 2025, przyjęte Uchwałą Nr XVI/130/2017 Rady Gminy w dniu 23 lutego 2017 roku.

Wykonanie budżetu Ośrodka Pomocy Społecznej w Wąsoszu za 2024 rok wynosi: **3 315 202,53 zł** i pod względem źródeł finansowania przedstawiał się następująco:

- ✓ środki **własne gminy** - **697 810,49 zł**,
- ✓ środki na zadania **zlecone** oraz **dotacja celowa** wojewody - **2 617 392,04 zł**,

W 2024 roku w ramach zadań własnych i zleconych zrealizowano następujące zadania i wypłacano świadczenia:

Lp.	Nazwa świadczenia	Liczba osób, którym decyzją przyznano świadczenie	Liczba świadczeń	Źródła finansowania	
				Środki własne gminy	Środki zlecone lub dotacja celowa
1.	Zasiłki stałe	14	127	-	111 887,92
2.	Zasiłki okresowe	17	70	-	35 523,53
3.	Zasiłki jednorazowe i specj.	5	5	1 060,00	-
4.	Stypendium szkolne	118	111	17 734,00	70 936,00
5.	Zakup żywności i opłata za dożywianie – obiady w ra-mach rządowego programu wieloletniego „Pomoc Pań-stwa w zakresie dożywiania”	141	15 100	37 848,68	149 764,80
6.	Usługi opiekuńcze świadczone w domu chorego	3	1 904	12 582,38	0
7.	Składki na ubezpieczenie zdrowotne za osoby pobierające zasiłek stały	14	115	0	9 344,13
8.	Składki na ubezpieczenie zdrowotne za osoby uprawnione pobierające świadczenie pielęgnacyjne, zasiłek dla opiekuna oraz specjalny zasiłek opiekuńczy	6	45	0	10 812,60

9.	Opłata za pobyt w Domu Pomocy Społecznej „Spokojna Przystań” w Garbarach	1	12	60 685,20	-
----	--	---	----	-----------	---

Zasiłki z pomocy społecznej przyznawane były w szczególności z powodu:

Powody przyznania pomocy	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
Ubóstwo	48	160
Bezrobocie	22	73
Bezradność w sprawach opiekuńczo wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego w tym: rodziny niepełne	4 3	23 17
Niepełnosprawność	14	24
Długotrwała i ciężka choroba	15	46
Potrzeba ochrony macierzyństwa - w tym potrzeba ochrony wielodzietności	44 43	243 239
Alkoholizm	0	0
Narkomania	0	0
Trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego	0	0
Bezdomność	2	2
Przemoc w rodzinie	0	0
Zdarzenia losowa	0	0
Kłęska żywiołowa lub ekologiczna	0	0

Zasiłki stałe

Zasiłki stałe otrzymywało 14 osób niepełnosprawnych lub będących w wieku poprodukcyjnym na kwotę **111 887,92 zł**. Nie nabyły one uprawnień do świadczeń emerytalno-rentowych z innych źródeł. Na koniec roku wypłacano 8 zasiłków, po 1 000,00 zł, dwa po 672,12 zł, jeden w wysokości 792,96 zł i jeden w wysokości 461,08 zł.

Zasiłki okresowe

Zasiłki okresowe otrzymywało 17 rodzin (41 osób w rodzinach), nie posiadające dochodu, bądź rodziny o niskich dochodach z powodu bezrobocia, długotrwałej choroby, wielodzietności lub niepełnosprawności. Na zasiłki okresowe wydano w 2024 r. kwotę **35 523,53 zł**. Wypłacono 70 świadczeń. Średnia miesięczna wysokość zasiłku wyniosła 507,48 zł.

Zasiłki celowe i specjalne zasiłki celowe ze środków własnych gminy

Zasiłki celowe i specjalne zasiłki celowe otrzymały 4 osoby na kwotę **1 000 zł**, w tym: 4 zasiłki celowe i ani jednego specjalnego zasiłku celowego.

Wieloletni rządowy program „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2024 - 2028

Program jest programem wieloletnim w rozumieniu art. 136 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1270, z późn. zm.). Wieloletni rządowy program „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2024–2028, zwany dalej „Programem”, jest programem wspierania finansowego gmin w zakresie realizacji zadań własnych o charakterze obowiązkowym określonych w art. 17 ust. 1 pkt 3 i 14 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2023 r. poz. 901) oraz organów prowadzących publiczne szkoły podstawowe w zakresie realizacji zadań, o których mowa w art. 10 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2023 r. poz. 900 i 1672).

Program wpisuje się w aktualne ramy strategiczne rozwoju kraju wyznaczone przez „Strategię na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.)” przyjętą przez Radę Ministrów dnia 14 lutego 2017 r. jako jeden z dwóch głównych obszarów koncentracji działań w Strategii (obok rozwoju zrównoważonego terytorialnie) w ramach realizacji Celu II: „Rozwój społecznie wrażliwy i terytorialnie zrównoważony”, Obszar: „Spójność społeczna”, a w ramach niego pkt 3 „Wsparcie grup zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem oraz zapewnienie spójności działań na rzecz integracji społecznej” (str. 164–166). Zakłada się, że w zakresie modułów 1 i 2 wsparcie finansowe dla gmin z Programu będzie realizowane na podstawie art. 115 ust. 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, a w zakresie modułu 3 na podstawie art. 90u ust. 4 pkt 5 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2022 r. poz. 2230 oraz z 2023 r. poz. 1234).

Celem modułu 1 i 2 Programu jest zapewnienie posiłku dzieciom, uczniom i młodzieży oraz objęcie pomocą osób dorosłych, zwłaszcza osób starszych, chorych lub niepełnosprawnych i samotnych. Za realizację zadań wynikających z modułów 1 i 2 Programu odpowiada minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego. W ramach modułów 1 i 2 Program przewiduje udzielenie pomocy w jednej z trzech form:

- 1) posiłek;
- 2) świadczenie pieniężne na zakup posiłku lub żywności;
- 3) świadczenie rzeczowe w postaci produktów żywnościowych.

Celem modułu 3 Programu jest wzmocnienie opiekuńczej funkcji szkoły podstawowej przez tworzenie warunków umożliwiających spożywanie przez uczniów posiłku w trakcie

pobytu w szkole. Koordynatorem modułu 3 Programu na szczeblu centralnym jest minister właściwy do spraw oświaty i wychowania.

W szczególnie uzasadnionych przypadkach, gdy uczeń albo dziecko nie spełnia wymagań, o których mowa powyżej, a wyraża chęć zjedzenia posiłku, odpowiednio dyrektor szkoły lub przedszkola informuje ośrodek pomocy społecznej lub centrum usług społecznych – w przypadku przekształcenia ośrodka pomocy społecznej w centrum usług społecznych na podstawie przepisów ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych (Dz. U. poz. 1818), właściwy ze względu na miejsce zamieszkania ucznia lub dziecka, o potrzebie udzielenia pomocy w formie posiłku.

Gmina realizuje pomoc w zakresie dożywiania dzieci w ramach wieloletniego programu „Posiłek w szkole i w domu”. Gorące posiłki dowożone są do 4 punktów wydawania posiłków zlokalizowanych w: Szkole Podstawowej w Wąsoszu, Szkole Podstawowej w Ławsku, Szkole Podstawowej w Sulewie-Kownatach i Szkole Podstawowej w Niecikach. W okresie od 02.01.2024 roku do 20.12.2024 roku posiłki dostarczane były przez Przedsiębiorstwo Usługowo-Handlowe „TRILUX” s.c. z Rudy (popularna „Stara Kuźnia”).

Ośrodek Pomocy Społecznej w Wąsoszu sporządza listy dzieci oraz osób zakwalifikowanych do dożywiania w danym roku szkolnym we wrześniu oraz styczniu danego roku. Pracownicy socjalni sporządzają imienne listy uczniów i przeprowadzają wywiady środowiskowe, listy na bieżąco są aktualizowane.

Od 02.01.2024 r. do 20.12.2024 r. dożywiane było 139 dzieci, w tym 135 na podstawie wywiadu środowiskowego i 4 bez wywiadu środowiskowego – na wniosek dyrektora szkoły. Ponad to 14 osób otrzymało dofinansowanie w postaci zasiłku celowego na zakup żywności. Ogółem wypłacono 55 świadczeń (średnio na osobę 4 świadczenia w roku). Koszt jednego świadczenia wyniósł 364,55 zł.

Dzieci z terenu gminy dojeżdżające do: Zespołu Szkół Specjalnych w Grajewie, Zespołu Szkół w Nieckowie, Zespołu Szkół nr 1 w Grajewie, Bursy Szkolnej Nr 1, Nr 2 i Nr 3 w Łomży, Bursy Szkolnej w Ełku, VIII Liceum Ogólnokształcącego w Białymstoku, Katolickiej Bursy Szkolnej w Łomży, Zespołu Szkół w Wojewodzinie, Szkoły Podstawowej w Białaszewie również posiadają dożywianie w postaci gorącego obiadu.

Ogólny koszt dożywiania dzieci wyniósł **187 613,48 zł**, z czego 149 764,80 zł to dotacja z budżetu państwa a 37 848,68 zł to środki własne. Średni koszt jednego posiłku wyniósł 11,05 zł.

Stypendia Szkolne

W roku 2024 Ośrodek Pomocy Społecznej w Wąsoszu wydał 118 decyzji przyznających stypendium szkolne. Wyplacono świadczenia dla 111 decyzji na ogólną kwotę **88 670,00 zł**, z czego **70 936,00 zł**, to dotacja a **17 734,00 zł**, to środki własne gminy. Wnioski o stypendia szkolne składane są dwa razy w roku, na początku roku szkolnego na pierwsze półrocze i na początku roku na drugie półrocze roku szkolnego.

Domy Pomocy Społecznej

W 2024 roku Ośrodek Pomocy Społecznej opłacał za pobyt 1 osoby w Domu Pomocy Społecznej "Spokojna Przystań" w Garbarach. Kwota opłat za cały rok wyniosła **60 685,20 zł**. Średniomiesięczny koszt pobytu jednej osoby wyniósł **5 057,10 zł**.

Dodatek osłonowy

W 2024 r. wypłacono 432 dodatki osłonowe na kwotę **195 666,36 zł**. Łącznie z kosztami obsługi było to **199 579,69 zł**. Dodatek osłonowy wynosił rocznie:

- 1) 400 zł dla gospodarstwa domowego jednoosobowego – wypłacono 7 dodatków;
- 2) 600 zł dla gospodarstwa domowego składającego się z 2 do 3 osób – wypłacono 23 dodatki;
- 3) 850 zł dla gospodarstwa domowego składającego się z 4 do 5 osób – wypłacono 21 dodatków;
- 4) 1150 zł dla gospodarstwa domowego składającego się z co najmniej 6 osób – wypłacono 9 dodatków.

Dodatek osłonowy, w przypadku gdy głównym źródłem ogrzewania gospodarstwa domowego jest kocioł na paliwo stałe, kominek, koza, ogrzewacz powietrza, trzon kuchenny, pieco-kuchnia, kuchnia węglowa lub piec kaflowy na paliwo stałe, zasilane węglem lub paliwami węglowodnymi, zgłoszone do centralnej ewidencji emisyjności budynków, o której mowa w art. 27a ust. 1 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o wspieraniu termomodernizacji i remontów oraz o centralnej ewidencji emisyjności budynków (Dz. U. z 2023 r. poz. 2496), wynosił rocznie:

- 1) 500 zł dla gospodarstwa domowego jednoosobowego – wypłacono 88 dodatków;
- 2) 750 zł dla gospodarstwa domowego składającego się z 2 do 3 osób – wypłacono 138 dodatków;
- 3) 1062,50 zł dla gospodarstwa domowego składającego się z 4 do 5 osób – wypłacono 109 dodatków;

4) 1437,50 zł dla gospodarstwa domowego składającego się z co najmniej 6 osób – wypłacono 37 dodatków.

Bon energetyczny

W 2024 r. wypłacono 401 świadczeń bonu energetycznego na kwotę **171 226,27 zł**. Łącznie z kosztami obsługi było to **176 363,06 zł**.

Usługi opiekuńcze

Gmina organizuje i świadczy usługi opiekuńcze. Realizatorem usług jest Ośrodek Pomocy Społecznej w Wąsoszu. W 2024 r. z formy usług opiekuńczych korzystały 2 osoby. Usługi opiekuńcze świadczyła jedna osoba na podstawie umowy o pracę. Usługi te są realizowane w zakresie zaspokojenia codziennych potrzeb życiowych, opieki higieniczno-sanitarnej, pielęgnacji zleconej przez lekarza, pomocy w podtrzymywaniu kondycji psychofizycznej. Rada Gminy Wąsosz podjęła uchwałę Nr III/16/2024 w dniu 12 czerwca 2024 roku w sprawie określenia szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze, usługi opiekuńcze w formie usług sąsiedzkich oraz specjalistyczne usługi opiekuńcze z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, jak również trybu ich pobierania.

Praca socjalna

Zgodnie z art. 45 ustawy o pomocy społecznej praca socjalna była świadczona na rzecz poprawy funkcjonowania osób i rodzin w ich środowisku społecznym.

Praca socjalna była świadczona przez 2 pracowników socjalnych. Teren gminy obejmuje 19 miejscowości. Na wywiady środowiskowe pracownicy socjalni dojeżdżają samochodem służbowym należącym do Urzędu Gminy, często też korzystają z samochodu służbowego Policji. Praca socjalna realizowana jest na bieżąco podczas kontaktów z rodzinami i osobami wymagającymi wsparcia w środowisku rodzinnym. Realizacja pracy socjalnej obejmowała w szczególności:

- udzielanie informacji o uprawnieniach, o instytucjach mogących udzielić pomocy w rozwiązywaniu problemu (fundacji, stowarzyszeń),
- współpracy z pedagogiem, policją, kuratorami, asystentem rodziny poprzez wspólne odwiedzanie środowisk, wskazywanie i motywowanie podopiecznych do prawidłowej realizacji obowiązków,

- odwiedzaniu zimową porą osób samotnie mieszkających, niekorzystających ze świadczeń pieniężnych,
- pomocy w przygotowywaniu pism urzędowych dla podopiecznych,
- informowaniu bezrobotnych o ogłoszeniach o pracy, pojawiających się na lokalnych stronach Internetowych,
- informowaniu podopiecznych o różnego typu szkoleniach prowadzonych przez Zakład Doskonalenia Zawodowego w Grajewie,
- kwalifikowanie osób i rodzin do objęcia pomocą w formie udzielania produktów żywnościowych (Program Fundusze Europejskie na Pomoc Żywnościową 2021-2027 Podprogram 2024),
- pomocy w kompletowaniu wniosków do Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności,
- informowaniu o terminie składania wniosków o stypendia socjalne, zasiłki rodzinne, świadczenia wychowawcze i innych,
- informowaniu rodzin wielodzietnych o możliwości składania wniosków o wydanie Karty Dużej Rodziny,
- informowaniu osób opiekujących się osobami niepełnosprawnymi o możliwości uzyskania prawa do specjalnego zasiłku opiekuńczego oraz świadczenia pielęgnacyjnego,
- współpracę z placówkami służby zdrowia.

Pracownicy socjalni nie mają podziału na rejony.

Mieszkańcy Gminy informowani są o przysługujących im uprawnieniach przez pracowników socjalnych podczas pracy w środowisku. Informacje te publikowane są też na stronie internetowej Urzędu Gminy Wąsosz lub w zakładce Ośrodek Pomocy Społecznej a także na stronie Ośrodka na facebooku i na tablicy informacyjnej.

Współpraca i współdziałanie

W zakresie upowszechniania informacji o wolnych miejscach pracy oraz informacji o usługach poradnictwa zawodowego i szkoleniach OPS na bieżąco udziela informacji na zgłoszone potrzeby bezrobotnych. Informuje o wolnych miejscach pracy czy szkoleniach zawodowych na podstawie uzyskanej informacji telefonicznej lub strony internetowej PUP w Grajewie. Informacje na temat programów szkoleniowych organizowanych przez Urząd Pracy lub inne

ogłoszenia na temat ofert pracy umieszczane są na tablicy ogłoszeń Urzędu Gminy. Gmina nie organizuje prac społecznie użytecznych.

W dniu 11.12.2009 roku podpisano porozumienie o współdziałaniu przy wdrożeniu systemu Samorządowa Elektroniczna Platforma Informacyjna SEPI. Przedmiotem niniejszego porozumienia jest określenie zasad i procedur współpracy oraz ustalenie wzajemnych zobowiązań miast i gmin oraz Powiatowego Urzędu Pracy dotyczących wdrożenia systemu. Samorządowa elektroniczna platforma informacyjna w zakresie udostępnienia danych z bazy systemu informatycznego Syriusz STD funkcjonującego w Powiatowym Urzędzie Pracy. Podpisano umowę NR 10/2012 pomiędzy OPS-em a PUP w Grajewie w celu wdrożenia i funkcjonowania samorządowej elektronicznej platformy informacyjnej, która jest ciągle udoskonalana.

Gmina organizuje również prace interwencyjne, roboty publiczne i staże. W 2024 roku zatrudniono 7 osób na prace interwencyjne, które następnie zostały zatrudnione, 5 na roboty publiczne, które również zostały dalej zatrudnione i 1 osoba na staż, która również została dalej zatrudniona.

W ramach współpracy ośrodka z wieloma jednostkami, instytucjami i organizacjami społecznymi Ośrodek współpracował z kuratorami zawodowymi i społecznymi sądów, komornikami sądowymi z terenu całego kraju, z Prokuraturą w Grajewie, Policją w Grajewie, szpitalami z terenu woj. podlaskiego, Zakładem Opieki Leczniczej w Szczuczynie, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Grajewie, ośrodkami pomocy społecznej z terenu całego kraju, Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Poradnią Zdrowia Psychicznego w Grajewie, Szkołami Podstawowymi w Wąsosz, Ławsku, Niecikach, Sulewie – Kownatach, Zespołami Szkół w Grajewie, Wojewodzinie i Nieckowie, Zakładem Ubezpieczeń Społecznych w Zambrowie, Białymstoku i Grajewie, Kasą Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego w Zambrowie i Grajewie, Regionalnym Ośrodkiem Polityki Społecznej w Białymstoku, Urzędem Marszałkowskim w Białymstoku oraz wieloma innymi instytucjami i organizacjami pozarządowymi. Ośrodek Pomocy Społecznej nadal rozprowadza żywność z Banku Żywności.

Działalność Zespołu Interdyscyplinarnego

W dniu 28 lutego 2011 roku został powołany Zespół Interdyscyplinarny Gminy Wąsosz do spraw przeciwdziałania przemocy w rodzinie w gminie Wąsosz. Zarządzeniem Nr 39/2019 Wójta Gminy Wąsosz z dnia 14 czerwca 2019 roku w skład zespołu wchodzi przedstawiciele Ośrodka Pomocy Społecznej, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Policji, oświaty, ochrony zdrowia, organizacji wyznaniowej oraz kurator sądowy. Obsługę

organizacyjno-techniczną zapewnia Ośrodek Pomocy Społecznej. Rada Gminy określiła w drodze Uchwały Nr IV/22/11 z dnia 28 lutego 2011 r. tryb i sposób powoływania i odwoływania członków Zespołu Interdyscyplinarnego oraz szczegółowe warunki jego funkcjonowania.

Nowa ustawa z dnia 9 marca 2023 r. o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz niektórych innych ustaw wprowadziła wiele istotnych zmian. Rada Gminy musiała podjąć nową uchwałę w sprawie trybu i sposobu powoływania oraz odwoływania członków Zespołu Interdyscyplinarnego Gminy Wąsosz. Uchwała taka została podjęta 26 października 2023 roku. W jej efekcie Wójt Gminy wystąpił do podmiotów wymienionych w ustawie o wskazanie przedstawicieli do Zespołu Interdyscyplinarnego a następnie zawarł z nimi stosowne porozumienia. Ostatnim etapem było zarządzenie Wójta Gminy Wąsosz z dnia 1 grudnia 2023 r. w sprawie powołania członków Zespołu Interdyscyplinarnego do spraw przeciwdziałania przemocy domowej w gminie Wąsosz. W jego skład weszli przedstawiciele (po jednej osobie) pomocy społecznej, komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, policji, służby zdrowia, oświaty, organizacji społecznych (Caritas), sądu (kurator).

Nowy zespół spotyka się już nie raz na 3 miesiące a co 2 miesiące. Zamiast grup roboczych są grupy diagnostyczno-pomocowe i przemoc w rodzinie zastąpiono przemocą domową.

W 2024 roku wypełniono 8 nowych formularzy Niebieska Karta – część A, z czego tylko 4 było wszczynających wobec nowych osób a 5 w tej samej rodzinie. W sumie procedura Niebieskiej Karty w 2024 r. była wszczęta w 5 rodzinach. W 2024 roku oprócz 8 nowych procedur Niebieskiej Karty nie zamknięte było 11 kart z 2023 r. W 2024 roku zakończono procedurę 12 Niebieskich Kart w 10 rodzinach, tym w dwóch po 2 karty i w ośmiu po jednej karcie.

- liczba założonych kart A przez Policję w 2024 r. – 8,
- przez Ośrodek Pomocy Społecznej w 2024 r. – 0,
- przez inne instytucje (służba zdrowia, oświata) w 2024 r. – 0,

Czynności wykonywane po otrzymaniu Niebieskiej Karty to zapoznanie grupy diagnostyczno-pomocowej z częścią A Niebieskiej Karty, zorganizowanie spotkania grupy diagnostyczno-pomocowej, na które zostaje wezwana osoba stosująca przemoc w rodzinie i wypełnienie Karty D. Na spotkanie w innym czasie zostaje zaproszona i wysłuchana osoba dotknięta przemocą w rodzinie. Dla niej wypełnia się część C, przeprowadza się wywiad środowiskowy, diagnozuje potrzeby w rodzinie, planuje współpracę z jednostkami i instytucjami

zajmującymi się problemami przemocy. Wypracowane działania w oparciu o dokumentację omawiane są na grupie roboczej/grupie diagnostyczno-pomocowej Zespołu Interdyscyplinarnego celem kontynuacji indywidualnego planu pomocy rodzinie.

- liczba posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego w 2024 roku – 6,
- liczba posiedzeń grup diagnostyczno-pomocowych – 59,
- liczba osób objętych pomocą grup diagnostyczno-pomocowych – 29, w tym ofiary – 21, na 21 ofiar i sprawcy – 9 na 14 sprawców, z czego jeden sprawca spoza gminy Wąsosz.
- liczba rodzin objętych pomocą grup diagnostyczno-pomocowych – 12.

Sprawcy przemocy mieli możliwość wzięcia udziału w zajęciach edukacyjno-korekcyjnych organizowanych przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Grajewie. Niestety, nikt z takiej możliwości nie skorzystał.

Dokumentacja z posiedzenia Zespołu lub grupy znajduje się w Ośrodku Pomocy Społecznej. Sprawy mogą być przekazywane dalej do poszczególnych instytucji w celu udzielania pomocy w miarę posiadanych kompetencji i uprawnień.

ŚWIADCZENIA RODZINNE I FUNDUSZ ALIMENTACYJNY

W 2024 roku Ośrodek Pomocy Społecznej wypłacił w ramach zadań zleconych na świadczenia rodzinne i świadczenia z funduszu alimentacyjnego:

Lp.	Nazwa świadczenia	Liczba świadczeń	Kwota wypłaconych świadczeń
1	ŚWIADCZENIA RODZINNE w tym:	4 321	400 627,86
1.1	Zasiłki rodzinne i dodatki do zasiłków rodzinnych	4 308	384 627,86
1.2	Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka	12	12 000,00
1.3	Jednorazowe świadczenie „za życiem”	1	4 000,00
2	ŚWIADCZENIA OPIEKUŃCZE w tym:	1 120	1 113 849,36
2.1	Zasiłki pielęgnacyjne	775	162 743,36
2.2	Świadczenia pielęgnacyjne	312	931 106,00
2.3	Specjalny zasiłek dla opiekuna	33	20 000,00

3	Świadczenia ze środków funduszu alimentacyjnego	182	81 559,26
4	Ubezpieczenie społeczne	118	72 797,12
5	Świadczenie rodzicielskie	35	31 697,70
6	RAZEM 1 + 2 + 3 + 4 + 5	5 776	1 700 531,30
7	Zwroty nienależnie pobranych świadczeń	x	0
8	Obsługa świadczeń	x	51 703,41
	RAZEM 1 + 2 + 3 + 4 + 5 + 6 + 8	x	1 752 234,71

Ośrodek realizując ustawę z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. z 2023 r. poz. 1993, z 2024 r. poz. 1615, 1827) podejmował szereg czynności administracyjnych wynikających z przepisów ustawy wobec dłużników alimentacyjnych. Czynności te polegały między innymi na przeprowadzeniu wywiadu u dłużnika alimentacyjnego, kierowaniu wniosków o zatrudnienie do Powiatowego Urzędu Pracy, kierowaniu wniosków o ściganie dłużnika do Policji oraz Prokuratury, prowadzenie korespondencji z innymi instytucjami zajmującymi się realizacją ustawy.

Dochody pozyskane od dłużników alimentacyjnych z tytułu spłaty zadłużenia z funduszu alimentacyjnego w kwocie 70 856,28 zł,

z czego:

- na dochody budżetu państwa zł przekazano kwotę 34 900,66 zł,
- na dochody własne gminy kwotę 23 267,13 zł,
- na odsetki ustawowe 12 688,49 zł,

W celu realizacji zadań z zakresu świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego ośrodek współpracował w szczególności z komornikami sądowymi, Regionalnym Ośrodkiem Polityki Społecznej w Białymstoku, policją, prokuraturą, Powiatowym Urzędem Pracy, ośrodkami pomocy społecznej w terenie całego kraju, sądami oraz innymi instytucjami i zakładami pracy.

W 2024 roku podjęte zostały decyzje administracyjne przyznające następujące formy pomocy:

Rodzaj decyzji: - z pomocy społecznej, - ze świadczeń rodzinnych, - z funduszu alimentacyjnego	Liczba podjętych decyzji
---	--------------------------

Zasiłki z pomocy społecznej	173
Pomoc w naturze oraz usługach z pomocy społecznej (usługi opiekuńcze)	3
Ilość sporządzonych Niebieskich Kart w sprawie przemocy w rodzinie	8
Świadczenia rodzinne: zasiłki rodzinne z dodatkami	115
Fundusz alimentacyjny	22
Stypendia szkolne	118

Na dzień 31 grudnia 2024 r. w Ośrodku Pomocy Społecznej zatrudnionych było 6 osób.

W 2024 r. na terenie gminy Wąsosz zamieszkiwały 3 441 osób, świadczeniami z pomocy społecznej było objętych 149 rodzin (liczba osób w rodzinach 571, co stanowiło 16,59 % ogółu mieszkańców).

8. Program opieki nad zabytkami Gminy Wąsosz

Obowiązujący Program podjęty został uchwałą Nr X/83/2020 Rady Gminy Wąsosz z dnia 3 lipca 2020 r. W swych założeniach program ten jest zgodny z dokumentami o charakterze strategicznym, dotyczącymi ochrony i opieki nad zabytkami oraz planowania przestrzennego, sporządzonymi na poziomie ogólnokrajowym, wojewódzkim oraz gminnym.

Na terenie Gminy Wąsosz wyznaczonych jest kilka stref ochrony konserwatorskiej:

- 1) strefa „B” ochrony konserwatorskiej obejmuje obszar, na którym elementy dawnego układu zachowały się w stanie nieznacznie zniekształconym. Jest to obszar uznany za szczególnie ważny jako materialne świadectwo historyczne. Obejmuje on:
 - historyczny układ urbanistyczny dawnego miasta z rynkiem i ulicami: Farną, Sienkiewicza, Rzeczną, Placem Rzędziana, Świętojańską, Zamkową, 11–Listopada, Felczyńską, Piaskową, Mazowiecką, Zdrojową oraz cmentarz parafialny przy ul. Sienkiewicza,
 - kościół parafialny pw. Przemienienia Pańskiego w Wąsoszu,
 - kościół pw. Narodzenia Najświętszej Marii Panny w Wąsoszu,
 - drewniana dzwonnica w Wąsoszu,
 - cmentarz rzymskokatolicki w Wąsoszu (część najstarsza),
 - cmentarz z okresu II wojny św.,
 - dwór w miejscowości Modzele;

- 2) strefa „B-1” ochrony konserwatorskiej obejmuje układ lokacyjny tj. rynku i ulice wylotowe, gdzie ochronie podlegają zachowane elementy zabytkowe oraz układ przestrzenny w zakresie rozplanowania, skali i brył zabudowy;
- 3) strefa „B-2” ochrony konserwatorskiej obejmuje część układu przestrzennego miasta położonego na przedpolu układu lokacyjnego, wzdłuż ulicy Mazowieckiej, czyli dawne przedmieście Skarżyn.

Ochrona konserwatorska w tej strefie polega na:

- zachowaniu historycznego przebiegu ulicy z możliwością modyfikacji przekroju na krótkich odcinkach;
 - restauracji i modernizacji technicznej zabudowy historycznej;
 - dostosowaniu nowej zabudowy do historycznego kontekstu przestrzennego w zakresie sytuacji, skali i bryły;
- 4) strefa „E” ochrony konserwatorskiej obejmuje teren przy ulicy Rzecznej i w końcowym odcinku ulicy Sienkiewicza oraz po przeciwnej stronie Gręzki – wzdłuż ulicy Felczyńskiej (dawna wieś drobnoszlachecka);
 - 5) strefa „K” ochrony konserwatorskiej obejmuje obszary krajobrazu naturalnego i urządzonego, związanego przestrzennie z historycznym założeniem urbanistycznym, czyli doliny rzeki Wissy i strugi Gręzki oraz dawne ogrody plebańskie i cmentarz parafialny;
 - 6) strefa „W” ochrony reliktyw archeologicznych obejmuje teren dawnego dworu książęcego przy ulicy Zamkowej z XV – XVI w.

Zabytki w gminnej ewidencji zabytków:

W Gminnej Ewidencji Zabytków znajduje się 13 obiektów nieruchomych, z czego 9 wpisanych jest do rejestru zabytków, a 4 zabytki to obiekty drewniane.

Zabytki o najwyższym znaczeniu dla gminy:

Najcenniejsze zabytki wpisane są do rejestru zabytków nieruchomych i dla nich obowiązują rygory ustawy o ochronie zabytków. Są to:

Układ przestrzenny miejscowości Wąsosz obejmujący:

- 1) pozostałości przedlokacyjnych jednostek osadniczych w widłach rzek Wissy i Gręzki:
 - osada targowa wraz z terenem kościoła parafialnego (obecnie ul. Sienkiewicza i Farna),
 - teren dworu obronnego przy ujściu Gręzki i Wissy.

- 2) układ urbanistyczny miasta lokacyjnego założonego między osadą, a dworem z dużym rynkiem i czterema ulicami wychodzącymi z jego narożników (obecnie ulice: Zamkowa, Świętojańska, 11 Listopada, Sienkiewicza).
- 3) osady – przedmieścia na południowym brzegu rzeki Gręzki (obecnie ul. Felczyńska i ulica Mazowiecka).
- 4) Kościół parafialny pw. Przemienienia Pańskiego w Wąsoszu,
- 5) Kościół karmelitów pw. Narodzenia Najświętszej Marii Panny w Wąsoszu,
- 6) Drewniana dzwonnica przy kościele parafialnym w Wąsoszu,
- 7) Cmentarz rzymskokatolicki w Wąsoszu (część najstarsza),
- 8) Cmentarz mogiła zbiorowa z okresu II wojny św.,
- 9) Dwór w miejscowości Modzele.

Bardzo cennym dziedzictwem świadczącym o historii i tożsamości kulturowej tego regionu są także zabytki, które nie zostały wpisane do rejestru, czy gminnej ewidencji, takie jak: drewniana zabudowa wiejska niektórych miejscowości np. Żebry oraz przydrożne krzyże i kapliczki.

Wykaz zabytków wpisanych do Gminnej Ewidencji Zabytków

ZABYTKI WPISANE DO GMINNEJ EWIDENCJI ZABYTKÓW				
Lp.	ID	OBIEKT	ULICA	DATOWANIE
1.	1/1071	Kościół parafialny pw. Przemienienia Pańskiego w Wąsoszu	Sienkiewicza 40	1534 r.
2.	2/1071	Dzwonnica	Sienkiewicza 40	1840 r.
3.	6/1071	Kościół Karmelitów p.w. Narodzenia Najświętszej Marii Panny	Plac Rzędziana 27	1605 r.
4.	8/1071	Układ przestrzenny miejscowości	Zespół ulic Wąsosza	
5.	9/1071	Cmentarz parafialny (część najstarsza)	Sienkiewicza 27	I połowa XIX w.
6.	10/1071	Cmentarz parafialny. Kaplica grobowa Bzurów	Sienkiewicza 27	1913 r.
7.	11/1071	Cmentarz parafialny. Mauzoleum rodziny Karczewskich i Kozłowskich	Sienkiewicza 27	1910 r.
8.	12/1071	Cmentarz – mogiła ludności cywilnej z II wojny światowej	Przy drodze do wsi Niećkowo	1941 r. (przebudowa 1993 r.)
9.	15/1071	Dwór	Modzele 22	1937 r.
10.		Kaplica	Świętojańska	1880 r. (przebudowa 1960 – 1971)

11.		Kaplica	Bagienice (przy drodze z Komosewa do Bagienic)	ok. 1920 r.
12.		Dwór	Żebry 64	1925 r.
13.		Młyn wodny (elektryczny)	Mazowiecka 56B	1935 r.

W ramach prac przy zabytkach, w 2024 r. pracownicy Urzędu Gminy Wąsosz kontynuowali działania porządkowe przy zabytkowych nekropoliach i remontach zabytkowych nagrobków. Została również przeprowadzona „*Rewitalizacja zabytkowego układu przestrzennego centrum miejscowości Wąsosz*”.

9. Wieloletni Program Gospodarowania Mieszkaniowym Zasobem Gminy Wąsosz na lata 2018-2022

Gmina Wąsosz posiada w swoim zasobie mieszkaniowym budynki będące w różnym stanie technicznym. Niektóre z nich wybudowane zostały przed II Wojną Światową, inne w latach 1960-1980, a najnowsze w latach dziewięćdziesiątych ubiegłego wieku.

Plan remontów i modernizacji zasobów mieszkaniowych w podanym okresie kształtować się będzie zgodnie z poniższą tabelą.

L.p.	Lokalizacja zasobu	Ilość lokali/ powierzchnia (m ²)	Stan techniczny	Analiza potrzeb	Termin robót
1.	Nieciki (szkoła)	2/107,8	dobry	bieżąca eksploatacja w tym dorażne naprawy	2022-2027
2.	Ławsk (szkoła)	1/66,1	bardzo dobry	bieżąca eksploatacja w tym dorażne naprawy	2022-2027
3.	Żebry (dawna szkoła)	1/60	słaby	bieżąca eksploatacja w tym dorażne naprawy rozbiórka	2022-2027
4.	Wąsosz 1) Szkoła – Piaskowa 31 2) Plac Rzędziana 21 3) Plac Rzędziana 5 4) ul. Mazowiecka 43A	4/285,12 5/124 2/87,28 6/264,80	dobry słaby słaby bardzo dobry	bieżąca eksploatacja w tym dorażne naprawy rozbiórka remont kapitalny bieżąca eksploatacja w tym dorażne naprawy	2022-2027 2022-2027 2023-2027 2023-2027

Razem	21/995,10			
--------------	------------------	--	--	--

Czynsz obejmuje koszty konserwacji i utrzymania technicznego budynku w tym koszty utrzymania wszystkich pomieszczeń przeznaczonych do wspólnego użytkowania. Najemca oprócz czynszu jest obowiązany do uiszczania opłat eksploatacji lokalu mieszkalnego tj. opłat za dostawę energii cieplnej, elektrycznej i wody oraz odbiór nieczystości stałych i płynnych, w przypadku gdy nie ma odrębnej umowy na ich dostawę lub odbiór. Czynsz za budynki i lokale mieszkalne opłacają najemcy lokali mieszkalnych stanowiących mieszkaniowy zasób gminy. Czynsz najmu płatny jest z góry do 10 dnia każdego miesiąca, na wskazany przez wynajmującego rachunek chyba, że strony postanowią inaczej w umowie. Stawkę czynszu podstawowego ustala Wójt Gminy zarządzeniem.

Źródłem finansowania gospodarki mieszkaniowej w okresie objętym planem będą dochody uzyskiwane z czynszów. W przypadku niewystarczającej ilości środków i wystąpienia ważnych potrzeb remontowych, wydatki z tym związane sfinansowane będą z budżetu gminy w miarę posiadanych możliwości finansowych, dotacji i środków pozyskanych z zewnętrznych źródeł finansowania, w tym programów Unii Europejskiej.

IV. INFORMACJE FINANSOWE

Stan finansów Gminy Wąsosz – wykonanie w roku 2024

Podstawą prowadzenia gospodarki finansowej gminy w roku 2024 była uchwała Nr XXX/279/2023 Rady Gminy Wąsosz z dnia 20 grudnia 2023 r. w sprawie uchwalenia budżetu Gminy Wąsosz na 2024 r.

Budżet gminy jest planem finansowych, zawiera prognozy wpływów oraz limity poszczególnych kategorii wydatków i rozchodów na rok 2024.

Opracowywane plany dochodów i wydatków kalkulowane były z uwzględnieniem wskaźników:

- prognozowanego średniorocznego wskaźnika wzrostu cen i usług konsumpcyjnych,
- wysokości obowiązujących składek na Fundusz Pracy,
- informacji z Ministerstwa Finansów o planowanej wysokości subwencji i udziału w podatkach od osób fizycznych.

- informacji Podlaskiego Urzędu Wojewódzkiego o wysokości dotacji na zadania z zakresu administracji rządowej zleconych gminie i dotacji celowych na realizację zadań własnych.

Budżet Gminy w 2024 roku zmieniany był 34 razy: Zarządzeniami Wójta 26 i 8 razy Uchwałą Rady Gminy.

Dochody Gminy Wąsosz

Źródłami dochodów własnych jednostek samorządu terytorialnego są m. in: wpływy z podatków, opłat, dochody z majątku j.s.t., spadki, zapisy i darowizny na rzecz j.s.t., dochody z kar pieniężnych i grzywien określonych w odrębnych przepisach, odsetki od pożyczek udzielanych przez j.s.t., o ile odrębne przepisy nie stanowią inaczej, odsetki od nieterminowo przekazywanych należności stanowiących dochody j.s.t., odsetki od środków finansowych gromadzonych na rachunkach bankowych, o ile odrębne przepisy nie stanowią inaczej i inne. W rozumieniu ustawy dochodami własnymi jednostek samorządu terytorialnego są również udziały we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych (PIT) oraz z podatku dochodowego od osób prawnych (CIT).

Źródło definicji:

- ustawa z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego.

Dochody	Plan	Wykonanie
dochody ogółem:	35 841 182,34 zł	33 428 238,27 zł
bieżące	22 662 115,71 zł	22 286 960,80 zł
majątkowe	13 179 066,63 zł	11 141 277,47 zł

Wydatki Gminy Wąsosz

Wydatki poniesione przez Gminę Wąsosz w roku 2024 to kwota **36 267 909,09 zł**. Przeznaczone zostały na realizację szeroko pojętych zadań społecznych, gospodarczych i administracyjnych. Wśród nich są zadania własne i zadania zlecone. Wydatki wykonane zostały w stosunku do założonego planu w 90,29%.

Struktura wydatków:

- wydatki bieżące 20 165 751,50 zł,
- wydatki majątkowe 16 102 157,59 zł,

Realizacja zadań i wydatków inwestycyjnych w roku 2024

Lp	Dział	Rozdział	§	Nazwa zadania inwestycyjnego	Łączne koszty finansowe	Plan na rok 2024	Wykonanie roku 2024
1.	010	01043	6050 6057 6059	Modernizacja gospodarki wodno – kanalizacyjnej na terenie gminy Wąsosz	1.830.236,00	12.000,00 1.169.368,00 268.955,00	316,00 814.668,11 187.373,67
				Razem		1.450.323,00	1.002.357,78
2.	600	60016	6050	Przebudowa drogi gminnej Nr 104185B od drogi powiatowej nr 1820B do miejscowości Niebrzydzy gmina Wąsosz	2.463.500,00	2.460.500,00	2.459.214,20
3.	600	60016	6050 6370	Przebudowa drogi Ławsk-Ciemianka	2.309.271,00	14.503,00 2.251.286,00	14.223,43 2.251.286,00
4.	600	60016	6050 6370	Przebudowa drogi gminnej Nr 104192B Wąsosz - Kędziorowo	4.790.173,00	270.000,00 1.964.320,00	211.220,36
5.	600	60016	6050 6057 6059	Przebudowa dróg gminnych w obrębie miejscowości Wąsosz (z zakupem gruntu celem regulacji stanu prawnego)	4.878.600,00	55.000,00 1.093.439,00 624.994,00	1.088.637,33 622.249,58
6.	600	60016	6050	Przebudowa drogi gminnej Nr 104189B Sulewo-Kownaty-Białaszewo	1.892.432,00	5.000,00	0,00
7.	600	60016	6050	Przebudowa drogi gminnej Nr 104196B Wąsosz - Obrytki	2.261.357,00	5.000,00	0,00
8.	600	60016	6050	Przebudowa infrastruktury drogowej na terenie Gminy Wąsosz	15.000,00	5.000,00	0,00
				Razem		8.749.042,00	6.646.830,90
9.	700	70095	6050	Przebudowa budynku po posterunku Policji na cele mieszkaniowe	1.150.000,00	45.000,00	0,00
				Razem		45.000,00	0,00

10.	750	75095	6050	Budowa energooszczędnego budynku Urzędu Gminy Wąsosz	5.496.879,00	22.216,00	20.906,00
11.	750	75095	6050	Budowa garaży na potrzeby Urzędu Gminy Wąsosz i jednostek OSP z terenu gminy Wąsosz	1.958.302,00	133.500,00	6.430,00
12.	750	75095	6067 6069	Cyberbezpieczny Samorząd	154.992,30	60.543,16 14.201,48	0,00 0,00
				Razem		230.460,64	27.336,00
13.	754	75495	6060	Zakup średniego samochodu ratowniczo-gaśniczego dla jednostki OSP w Żebrach	1.352.857,00	22.114,00	0,00
				Razem		22.114,00	0,00
14.	801	80101	6050	Modernizacja boiska szkolnego przy Szkole Podstawowej w Sulewie-Kownatach	166.500,00	161.400,00	161.367,82
				Razem		161.400,00	161.367,82
15.	900	90001	6050 6057 6059	Modernizacja gospodarki wodno – kanalizacyjnej na terenie gminy Wąsosz	1.414.430,00	18.400,00 317.500,00 207.095,00	4.015,00 317.500,00 207.095,00
16.	900	90001	6050	Wykonanie podestu do oczyszczalni ścieków w Wąsoszu	27.750,00	27.750,00	27.750,00
						570.745,00	556.360,00
17.	900	90005	6050	Zielona energia w gminie Wąsosz	433.263,00	23.613,00	23.370,00
						23.613,00	23.370,00
18.	900	90015	6050 6370	Budowa i modernizacja oświetlenia ulicznego w gminie Wąsosz	4.580.000,00	58.095,00 4.049.765,00	56.999,99 4.049.764,94
				Razem		4.107.860,00	4.106.764,93
19.	900	90095	6050 6370	Rewitalizacja zabytkowego układu przestrzennego miejscowości Wąsosz	4.648.364,00	20.136,00 2.092.722,00	17.000,00 2.092.722,00
						2.112.858,00	2.109.722,00
20.	921	92195	6050	Modernizacja i doposażenie świetlicy we wsi Bagienice	75.000,00	75.000,00	74.026,76
						75.000,00	74.026,76
OGÓŁEM						17.548.415,64	14.708.136,19

foto. Nowo wybudowana studnia na Stacji Uzdatniania Wody w Wąsoszu

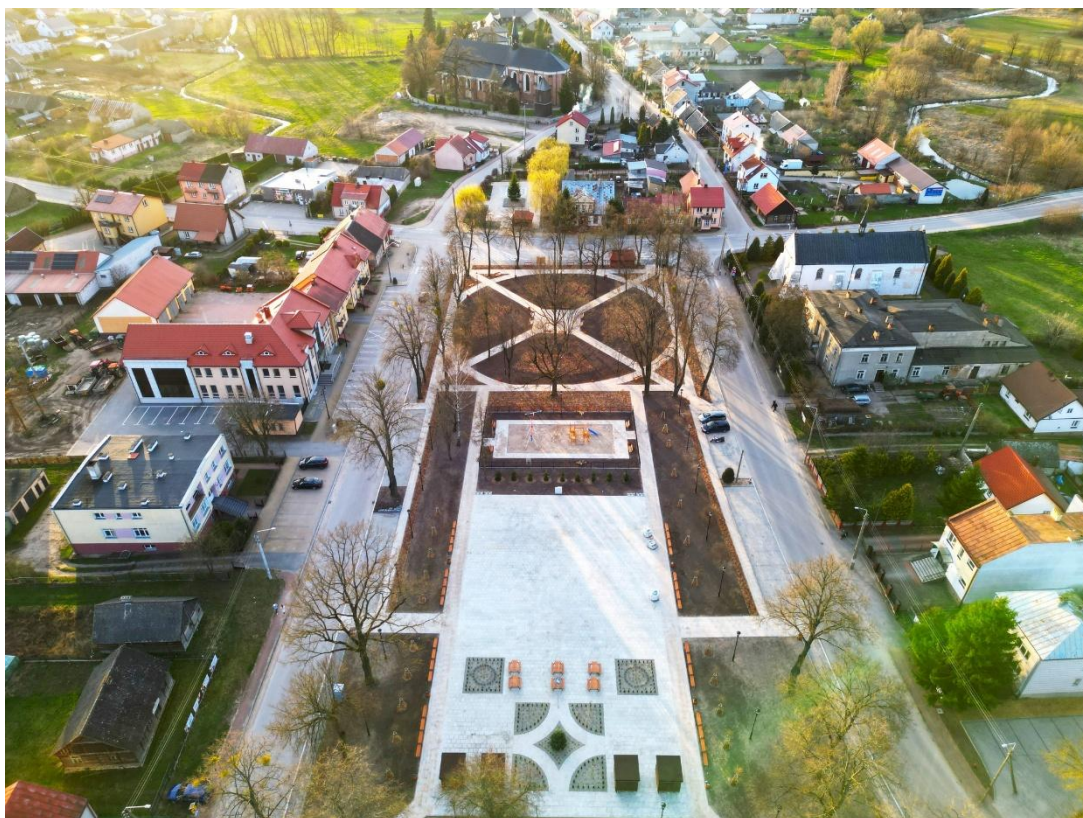
fot. Przebudowa drogi Ławsk - Ciemianka

*fot. Przebudowa drogi gminnej Nr 104185B od drogi powiatowej nr 1820B do miejscowości Niebrzydzy
 gmina Wąsosz*

fol. Przebudowa ulicy Sienkiewicza w Wąsoszu – w kierunku Obrytk

fol. Rewitalizacja zabytkowego układu przestrzennego miejscowości Wąsosz

fot. Modernizacja boiska przy Szkole Podstawowej w Sulewie

fot. Budowa i modernizacja oświetlenia ulicznego w gminie Wąsosz

V. INFORMACJA O STANIE MIENIA KOMUNALNEGO W GMINIE WĄSOSZ – STAN NA KONIEC ROKU

Na terenie gminy znajdują się trzy ujęcia wody: w Wąsoszu, w Zalesiu i w Ławsku. Aktualnie wszystkie wsie z terenu gminy są zwodociągowane. Posiadamy sieć wodociągową o długości 66,08 km i 827 przyłączy wodociągowych o długości 24,29 km. W Wąsoszu znajduje się oczyszczalnia ścieków, a do sieci kanalizacyjne podłączone są nieruchomości z terenu wsi Wąsosz oraz Ławsk. Na sieć kanalizacyjną składają się sieć oraz przyłącza kanalizacyjne.

I. Grunty

ZESTAWIENIE GRUNTÓW STANOWIĄCYCH MIENIE GMINY WĄSOSZ

OFU	OZU	Klasa	Powierzchnia [ha]
B			0,2898
Ba			1,6977
Bi			11,6496
Bp			0,0281
Br	<u>Ps</u>	IV	0,0748
Br	<u>Ps</u>	V	0,3736
Br	R	<u>IIIb</u>	0,2469
Br	R	<u>IVa</u>	0,0037
Br	R	<u>IVb</u>	0,1632
Br	R	V	0,5580
Br	R	VI	0,1642
<u>Bz</u>			4,5510
K			0,6067
<u>Ls</u>	<u>Ls</u>	IV	0,0509
<u>Ls</u>	<u>Ls</u>	VI	0,3120
<u>Lzr</u>	<u>Ps</u>	V	0,1213
<u>Lzr</u>	<u>Ps</u>	VI	0,0204

<u>Lzr</u>	R	VI	0,0931
N			4,4197
<u>Ps</u>	<u>Ps</u>	IV	0,6004
<u>Ps</u>	<u>Ps</u>	V	0,7178
<u>Ps</u>	<u>Ps</u>	VI	0,1712
R	R	<u>IVa</u>	0,7332
R	R	<u>IVb</u>	4,0410
R	R	V	3,7381
R	R	VI	7,2500
Ti			0,2001
W	<u>Ps</u>	IV	0,0327
W	<u>Ps</u>	VI	0,0535
W	R	<u>IVb</u>	0,0080
<u>Wp</u>			0,0623
<u>Ws</u>			0,2131
dr			185,4778
Ł	Ł	V	0,1996
Suma powierzchni:			228,9235

Mienie komunalne wymienione w niniejszej informacji, stanowi własność Gminy Wąsosz.

I. Grunty

Gmina Wąsosz posiada ogółem 45,0426 ha gruntów, w tym:

- a) 18,9891 ha użytków rolnych, w tym 12,2538 ha jest wydzierżawionych,
- b) 13,9395 ha działek zabudowanych, w tym 1,5099 ha jest wydzierżawionych,
- c) 12,114 ha pozostałe grunty, tj. tereny rekreacyjne, cmentarz żydowski, wodopoje, kopalnie piasku, grzebowiska zwierząt itp.

Lp.	Rodzaj gruntu	Miejsce położenia mienia komunalnego	Jedn.	Ilość	Zagospodarowanie		
					Dzierżawa lub wynajem	Użytkowanie wieczyste	W zarządzie gminy
Stan na 31.12.2024				45.0426	13,7637	0,1854	31.0935
1	- użytki rolne	Wąsosz, Nieciki, Żebry, Kędziorowo, Ławsk, Zalesie	ha	18,9891	12,2538	-	6,7353
2	- tereny rekreacyjne	Wąsosz, /park i skwer/ Plac Rzędziana, skwer – Piaskowa	ha	0,8266	-	-	0,8266
	- cmentarz żydowski	Wąsosz /przy drodze Wąsosz – Nieckowo/	ha	0,0407	-	-	0,0407
4	- działki zabudowane	Wąsosz, Ławsk, Nieciki, Żebry, Bukowo, Bagienice, Sulewo Prusy, Zalesie, Kędziorowo, Kudłaczewo	ha	13.9395	1,5099	0,1854	12,2442
5	- pozostałe	Wąsosz, Zalesie, Szymany, Sulewo-Prusy, Sulewo-Kownaty, Nieciki, Niebrzydy, Modzele, Łempice, Ławsk, Kudłaczewo, Kędziorowo, Jaki, Bagienice	ha	11,2467	-	-	11,2467

Drogi stanowiące własność Gminy Wąsosz to 185,4778 ha.

II. Budynki:

- administracyjne - 2
- mieszkalne – 3

- budynki zajęte na cele oświatowe – 5 w tym budynek we wsi Nieciki przekazany w użyczenie dla Stowarzyszenia Edukator w Łomży, 4 przekazane w trwały zarząd.
- budynki zajęte pod działalność kulturalną (świetlice) – 6,
- remizy OSP - 4,
- stacje uzdatniania wody – 3,
- oczyszczalnia ścieków - 1,
- pozostałe budynki (garaże, budynki gospodarcze, budynki po byłym GS i SKR, bud. przy Placu Rzędziana – 19)

Budynki po byłym GS i SKR wynajęte pod prowadzenie działalności gospodarczej.

Lokal o pow. 11 m² przy ul. Pl. Rzędziana przekazany w użyczenie Komendzie Woj. Policji w Białymstoku.

III. Budowle:

- sieć wodociągowa - 66,08 km, 827 przyłączy wodociągowych o długości 24,29 km.
- sieć kanalizacyjna o długości 16,44 km i 400 przyłączy kanalizacyjnych o długości 5,6 km.
- przydomowe oczyszczalnie ścieków - 246,
- boisko „Orlik”
- siłownia plenerowa,
- drogi – powierzchnia dróg gminnych wynosi 185,5870 ha
- boiska sportowe
- tor rowerowy typu PUMPTRACK
- place zabaw w miejscowości Wąsosz, Sulewo – Kownaty, Ławsk, Bagienice, Zalesie, Kędziorowo, Łempice.
- ogrodzenia.

IV. Środki transportu:

- samochody na potrzeby OSP – 7,
- ciągniki – 4,
- przyczepy – 3,

- wóz asenizacyjny – 1,
- samochód osobowy – 3,
- autobus - 2,
- pozostałe (pługi do odśnieżania, zagęszczarki, zamiatarka, rozsiewacze).

V. Inne urządzenia techniczne:

- kolektory słoneczne - 136, agregaty , kontenery, kserokopiarki, pilarki itp.
- instalacje fotowoltaiczne na budynkach użyteczności publicznej – 7,
- zbiornik na paliwo 2 500 l,

W roku 2024 zmodernizowano:

- 950 m drogi dojazdowej do gruntów rolnych w obrębie miejscowości Żebry,
- 2 082 m drogi gminnej nr 104183 B Ławsk- Ciemianka,
- 1 060 m drogi gminnej nr 104186 B do miejscowości Szymany,
- 1 550 m drogi gminnej nr 104185 B od drogi powiatowej nr 1820 B do miejscowości Niebrzydzy,
- 1 730 m drogi gminnej nr 104189 B Sulewo-Kownaty – Białaszewo,
- 990 m drogi gminnej nr 104196 B Wąsosz – Obrytki,
- 128 m drogi gminnej nr 10198 B (ul. Sienkiewicza) w miejscowości Wąsosz.

W roku 2024 ukończony został projekt dotyczący „*Rewitalizacji zabytkowego układu przestrzennego centrum miejscowości Wąsosz*”, w ramach którego gruntownie przebudowany został park przy Placu Rzędziana, powstał nowy plac zabaw wraz z infrastrukturą towarzyszącą. Zrewitalizowano również tz. Mały Park na skrzyżowaniu ulic 11 Listopada i Farnej oraz wybudowano plac do zajęć artystycznych dla dzieci przy Gminnym Ośrodku Kultury i Sportu. Prace obejmowały pielęgnację zieleni, cięcia ochronne drzew, nowe nasadzenia, wymianę oraz budowę nowych nawierzchni (chodniki, plac, miejsca parkingowe), odwodnienie terenu, wyposażenie w stoiska do handlu, nowe ławki, wyposażenie placów zabaw dla dzieci i inne elementy. W ramach prac przeprowadzono remont wiaty przystankowej.

W centralnej części Parku stała figura Rzędziana, a na placu do zajęć artystycznych dla dzieci - fontanna.

Wartość mienia komunalnego w Gminie Wąsosz na dzień 31 grudnia 2024 r.

Jednostka	Stan na dzień 31.12.2023	Zwiększenia	Zmniejszenia	31 grudnia 2024 r.
Urząd Gminy Wąsosz	62.547.185,74	18.576.730,14	193.386,37	80.930.529,51
SP w Ławsku	1.333.954,75	-	-	1.333.954,75
SP Wąsosz	7.205.146,80	-	37.816,21	7.167.330,59
SP Sulewo-Kownaty	941.371,91	166.467,82	-	1.107.839,73
GOKIS	60.481,00	-	-	60.481,00
OPS	27.052,52	-	-	27.052,52
Ogółem Gmina Wąsosz	72.115.192,72	18.743.197,96	231.202,58	90.627.188,10

W roku **2024** dochody Gminy Wąsosz pozyskane z mienia gminnego wynosiły:

- ✓ dzierżawy wieczyste, służebność - 1.370,05 zł,
- ✓ dochód z najmu i dzierżawy składników majątku Gminy Wąsosz - 59.025,09 zł,
- ✓ za zajęcie pasa drogowego - 6.333,18 zł,
- ✓ woda - 444.506,84 zł,
- ✓ ścieki - 182.998,45 zł,

I. NABYWANIE NIERUCHOMOŚCI I LOKALI:

Celem regulacji granic pasa drogi dojazdowej do budynków wielorodzinnych we wsi Ławsk, w 2024 r. zakończona została procedura nabycia na rzecz Gminy Wąsosz nieruchomości Ławsk PGR – pow. 0,0070 ha – działka nr 201/2. Nabycie w formie nieodpłatnego przekazania nieruchomości przez Skarb Państwa KOWR nastąpiło w marcu 2024 r.

Gmina Wąsosz nie kupiła w poprzednim roku żadnych gruntów.

II. ZBYWANIE, ZAMIANA NIERUCHOMOŚCI GRUNTOWYCH I LOKALI MIESZKALNYCH

W 2024 r. rozpoczęto procedurę sprzedaży nieruchomości stanowiących mienie Gminy Wąsosz:

- Żebry działka nr 555 – sprzedaż bezprzetargowa na polepszenie zagospodarowania nieruchomości sąsiedniej;
- Kędziorowo, działka nr 36/7 – sprzedaż w formie przetargu.

Umowy cywilno-prawne w zakresie sprzedaży tych nieruchomości zawarte zostały w 2025 r.

III. DZIERŻAWA, NAJEM NIERUCHOMOŚCI GRUNTOWYCH, LOKALI MIESZKALNYCH I UŻYTKOWYCH

Wśród gruntów stanowiących mienie Gminy Wąsosz dzierżawą objętych na koniec 2024 r. było łącznie 10,434 ha, w tym:

Grunty rolne dzierżawione przez osoby fizyczne:

Lp.	Położenie	Powierzchnia
1	Ławsk, Nr 486	1,95
2	Wąsosz, Nr 424/4	3,8817
3	Nieciki, Nr 83/7, 83/8, 83/11	0,7684
4	Zalesie, cz. Nr 110/2	0,50
5	Kędziorowo, 36/8	0,9498
6	Bagienice, 91/2	0,5198
7	Żebry, cz. Nr 403	1,37
8	Bagienice, 30	0,1979
Razem:		10,434

Dzierżawa i najem przez podmioty gospodarcze:

Lp.	Położenie	Powierzchnia
1	Wąsosz, 1557/4	1,0499 ha
2	Wąsosz, Nr 1398/22, 1398/20	0,4125 ha
3	Wąsosz, 2458/1 (najem budynku przez Orange)	38 m ²
Razem:		1,4624 ha
		38 m²

W 2024 r. Gmina Wąsosz przedłużyła z dotychczasowymi dzierżawcami umowy na kolejny okres:

- 1) grunty rolne:
 - Bagienice, dz. 91/2,
 - Żebry, część działki 403,
- 2) grunty pod działalność gospodarczą:
 - Wąsosz, dz. 1557/4.

Grunty stanowiące własność Gminy Wąsosz **oddane w użytkowanie wieczyste** – stan na 31 grudnia 2024 r.:

Lp.	Położenie	Nr działki	Powierzchnia	Uwagi
1	Wąsosz	2443	0,1371 ha	Bank Spółdzielczy
2	Żebry	595	0,0483 ha	budynek mieszkalny
Razem:			0,1854	

Najem lokali

Z dwudziestu jeden lokali mieszkalnych, jakie w swoim zasobie posiada Gmina Wąsosz, na koniec 2024 r. dziesięć lokali było przedmiotem najmu.

W nowo wybudowanym budynku przy ul. Mazowieckiej 43A w Wąsoszu znajduje się sześć lokali mieszkalnych o łącznej powierzchni użytkowej 264,80 m². Wszystkie lokale w budynku stanowią przedmiot najmu.

Oprócz lokali mieszkalnych, jeden lokal użytkowy stanowiący mienie Gminy Wąsosz tj. lokal o pow. 11 m² - Plac Rzędziana 5 - stanowi przedmiot bezpłatnego użyczenia Komendzie Wojewódzkiej Policji w Białymstoku.

W 2024 r. Gmina nie zawierała nowych umów najmu.

VI. ANALIZA STANU GOSPODARKI ODPADAMI KOMUNALNYMI NA TERENIE GMINY WĄSOSZ

Systemem gospodarowania odpadami komunalnymi Gmina Wąsosz objęła nieruchomości zamieszkałe. Nieruchomości niezamieszkałe, w tym miejsca prowadzenia działalności gospodarczej zobowiązane są do zawierania indywidualnych umów na odbiór i zagospodarowanie odpadów z firmą wpisaną do rejestru działalności regulowanej, prowadzonego przez Wójta Gminy Wąsosz. Usługę odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych z terenu gminy Wąsosz w analizowanym okresie świadczyło na podstawie umowy Nr 102/2023 z dnia 11 grudnia 2023 r. MPO Sp. z o.o., ul. 42 Pułku Piechoty 48 w Białymstoku. Rada Gminy Wąsosz Uchwałą Nr XXIV/210/2022 z dnia 19 grudnia 2022 r. ustaliła wysokość **miesięcznych opłat**, które uiszczane są na rzecz gminy kwartalnie w terminach: do 15 marca, 15 czerwca, 15 września, 15 grudnia.

Stawka opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, które są zbierane w sposób selektywny wynosi 30 zł. miesięcznie od jednego mieszkańca.

Ustalono zwolnienie z części opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi właścicieli nieruchomości zabudowanych budynkami jednorodzinnymi kompostujących bioodpady stanowiące odpady komunalne w kompostownikach przydomowych w wysokości 5 zł od jednego mieszkańca.

W ramach uiszczonej przez właścicieli nieruchomości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi odbierane były następujące rodzaje odpadów komunalnych, bez względu na ilość:

- ☐ selektywnie zbierane: tworzywa sztuczne, szkło, drobny metal, opakowania wielomateriałowe,
- ☐ zmieszane,
- ☐ popiół i żużel,
- ☐ odpady wielkogabarytowe,
- ☐ opony,

□ zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny.

Odbiór odpadów odbywał się w następujący sposób:

- a) tworzywa sztuczne, drobny metal, opakowania wielomateriałowe – raz na dwa miesiące,
- b) szkło- raz na dwa miesiące,
- c) odpady wielkogabarytowe – dwa razy w roku,
- d) zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny – dwa razy w roku,
- e) meble i inne odpady wielkogabarytowe, zużyte opony – dwa razy w roku.

Na terenie Gminy Wąsosz funkcjonuje Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych, do którego właściciele nieruchomości w ramach opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi mogą dostarczyć następujące frakcje odpadów komunalnych: przeterminowane leki, chemikalia, zużyte baterie i akumulatory, zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny, meble i inne odpady wielkogabarytowe, zużyte opony, odpady zielone oraz odpady budowlano-remontowe (z remontu prowadzonego we własnym zakresie). PSZOK znajduje się w Wąsoszu ul. Mazowiecka 54.

1. Potrzeby inwestycyjne związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi.

Wykonanie boksów wiat na odpady segregowane na PSZOK-u w Wąsoszu.

2. Koszty poniesione w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych.

Wpływy z tytułu opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi na terenie gminy Wąsosz na dzień 31 grudnia 2024 r. wyniosły 744 058,90 zł., z których pokryto koszty funkcjonowania omawianego systemu.

Nieuregulowane zobowiązania z tytułu opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi wyniosły 109 082,30 zł.

W stosunku do właścicieli nieruchomości, którzy spóźniają się z wnoszeniem opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi wysyłane są upomnienia oraz tytuły wykonawcze kierowane do urzędu skarbowego. W roku 2024 wystawiono 83 upomnień z tytułu nie uiszczenia

opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi, natomiast tytuły wykonawcze otrzymało 9 właścicieli nieruchomości.

Koszt odbioru, odzysku, recyklingu i unieszkodliwiania odpadów komunalnych w 2024 roku w Gminie Wąsosz wyniósł **618 981,01 zł.** Koszt obsługi administracyjnej systemu gospodarki odpadami wyniósł 126 282,00 zł.

3. Liczba mieszkańców.

Gmina Wąsosz liczy 3422 mieszkańców (stan na 31.12.2024 r.) natomiast w złożonych deklaracjach o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi ujęto mieszkańców 2429 (stan na 31.12.2024 r.). Różnica w podanej liczbie mieszkańców wynika m.in. z tego, że wielu uczniów i studentów kontynuuje naukę poza miejscem stałego zameldowania. Analogiczna sytuacja występuje wśród osób czynnych zawodowo, które ze względu na wykonywaną pracę przebywają poza terenem Gminy. Na bieżąco prowadzona jest weryfikacja danych zawartych w deklaracjach i sprawdzanie ich ze stanem faktycznym.

4. Liczba właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umowy, o której mowa w art. 6 ust. 1, w imieniu, których gmina powinna podjąć działania, o których mowa w art. 6 ust. 6-12.

W analizowanym okresie nie było prowadzone żadne postępowanie, dotyczące właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umowy na odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych.

5. Ilość odpadów komunalnych wytwarzanych na terenie gminy, a także ilości zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych odbieranych z terenów gminy oraz powstających z przetwarzania odpadów komunalnych pozostałości z sortowania i pozostałości z mechaniczno – biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania.

Kod odebranych odpadów	Rodzaj odebranych (wyselekcjonowanych) odpadów	Masa odebranych odpadów
15 01 01	Opakowania z papieru i tektury	30,00 Mg
15 01 06	Zmieszane odpady opakowaniowe	37,90 Mg

15 01 07	Opakowania ze szkła	50,64 Mg
20 01 01	Papier i tektura	8,12 Mg
20 03 01	Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne	211,56 Mg
20 01 99	Inne niewymienione frakcje zbierane w sposób selektywny (popiół)	83,12 Mg
20 03 07	Odpady wielkogabarytowe	21,58 Mg
20 01 23	Urządzenia zawierające freony	0,380 Mg
20 01 35, 200136	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne	0,480 Mg
15 01 02	Opakowania z tworzyw sztucznych	16,700 Mg
16 01 03	Zużyte opony	0,50 Mg

Poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia odpadów komunalnych został osiągnięty i wyniósł 51,69 % przy dopuszczalnym poziomie nie mniejszym niż 45 % zgodnie z rozporządzeniem Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 3 sierpnia 2021 roku w sprawie sposobu obliczania poziomów przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych.

Opadów budowlanych i rozbiórkowych innych niż niebezpieczne w analizowanym okresie nie odebrano.

Poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia został obliczony na podstawie odpadów zebranych selektywnie oraz wysegregowanych na instalacji oraz bioodpadów poddanych recyklingowi u źródła. Ilość bioodpadów komunalnych poddawanych u źródła w roku 2024 wyniosła 239,4470 Mg.

VII. WSPÓŁPRACA Z INNYMI SPOŁECZNOŚCIAMI SAMORZĄDOWYMI

Gmina Wąsosz jest członkiem następujących stowarzyszeń i związków międzygminnych:

- Związek Gmin Wiejskich,
- Lokalna Grupa Działania Biebrzański Dar Natury
- Stowarzyszenie Samorządów Dorzecza Biebrzy

W skład LGD Biebrzański Dar Natury wchodzi następujące gminy:

Gmina Grajewo,
Gmina Rajgród,
Gmina Wąsosz,
Gmina Radziłów,
Gmina Szczuczyn,
Gmina Bargłów Kościelny,
Gmina Jedwabne,
Gmina Przytuły,
Miasto Grajewo.

W 2024 r. Gmina Wąsosz przystąpiła do Klastra Energii „Energetyczne Grajewo”.

Dodatkowo Gmina Wąsosz ściśle współpracuje z Powiatem Grajewskim, szczególnie przy realizacji porozumień o współfinansowaniu podejmowanych działań.

W ramach prowadzenia punktu nieodpłatnej pomocy prawnej oraz nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego przez Powiat Grajewski, w roku 2024 Gmina Wąsosz nieodpłatnie wynajmowała pomieszczenia w budynku byłego gimnazjum. Z końcem roku między samorządami zawarte zostało kolejne porozumienie celem kontynuacji zadania w roku 2024.

VIII. OŚWIATA W GMINIE WĄSOSZ

W roku szkolnym 2023/2024 na terenie gminy Wąsosz funkcjonowały cztery szkoły podstawowe, w których łącznie naukę pobierało 322 uczniów. Gmina Wąsosz jest organem prowadzącym dla szkół podstawowych w Wąsoszu, Sulewie-Kownatach oraz Ławsku. Szkoła Podstawowa w Niecikach, w ramach zawartej w 2012 roku umowy przekazania, prowadzona jest przez Społeczno-Oświatowe Stowarzyszenie Pokrzywdzonym i Niepełnosprawnym EDUKATOR w Łomży.

Liczba uczniów w poszczególnych szkołach przedstawiała się następująco:

L.p.	Szkoła	Liczba uczniów (w tym dzieci z oddziałów przedszkolnych)
1.	SP Wąsosz	222
2.	SP Ławsk	24
3.	SP Sulewo-Kownaty	46
4.	SP Nieciki	30
RAZEM:		322

W Szkole Podstawowej im. H. Sienkiewicza w Wąsoszu, w roku szkolnym 2023/2024 do klas I-VIII szkoły podstawowej uczęszczało 161 uczniów. Do punktu przedszkolnego i oddziałów przedszkolnych uczęszczało 61 dzieci 3, 4 i 5 – letnich.

Dane statystyczne dotyczące uczniów, nauczycieli i organizacji nauczania			
Uczniów ogółem	222		
Ilość oddziałów: 12	oddział	ilość	
	Punkt przedszkolny	61	
	„0”		
	I	18	
	II	26	
	III	21	
	IV	15	
	V	20	
	VI	21	
	VII	21	
	VIII	18	

Średnia liczba uczniów w klasie	21	
Nauczyciele wg stopnia awansu zawodowego	stażyści	0
	kontraktowi	0
	mianowani	4
	dypłomowani	18

OCENY Z ZACHOWANIA:

wzorowych – 50,

bardzo dobrych – 45,

dobrych – 6,

poprawnych – 4,

nieodpowiednich -1,

nagannych – 0,

WYNIKI W NAUCE:

celujących – 267 - **20,76 %**

bardzo dobrych – 347 - **26,98 %**

dobrych - 296 - **23,01 %**

dostatecznych - 198 - **15,39 %**

dopuszczających – 178 - **13,84%**

niedostatecznych – 0,

Wyniki klasyfikacji rocznej

Wszyscy uczniowie klasy VIII ukończyli szkołę. Pozostali uczniowie zostali klasyfikowani i promowani do klasy programowo wyższej.

Frekwencja:

Klasa	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	Średnia frekwencja w roku szkolnym 2023/2024
Liczba uczniów	18	26	21	15	20	21	21	18	
Frekwencja w %	92	90,09	91	93	92	89,42	91,25	86,70	90,68 %

W Szkole Podstawowej w Ławsku w roku szkolnym 2023/2024 zatrudnionych było 4 nauczycieli, z czego trzech na pełen etat, a jeden nauczyciel na część etatu. Dodatkowo czworo nauczycieli uzupełniało tutaj swój etat będąc zatrudnionymi w Szkole Podstawowej w Wąsoszu. Troje nauczycieli prowadziło zajęcia niezgodnie z posiadanymi kwalifikacjami za zgodą kuratora oświaty.

Ze względu na stopień awansu zawodowego podział na nauczycieli wygląda następująco:

- mianowani – 1,
- dyplomowani – 7,

Wyniki w nauce oraz frekwencja udziału w zajęciach szkolnych przedstawia się następująco:

KLASA	Liczba uczniów	ŚREDNIA	FREKWENCJA
I	3	-	93 %
II	3	-	93 %
III	2	-	91 %
IV	3	4,45	86 %
V	4	4,27	94 %
VI	1	4,08	82 %
VII	7	3,68	84 %
<i>Razem:</i>	24		

W Szkole Podstawowej w Sulewie-Kownatach w roku szkolnym 2023/2024 zatrudnionych w pełnym wymiarze było: 6 nauczycieli, 3 niepełnozatrudnionych oraz 3 uzupełniało etat w szkole podstawowej w Wąsoszu.

Wśród kadry nauczycielskiej, podział ze względu na stopień awansu zawodowego nauczycieli wygląda następująco:

- początkujący – 1, (*uzyskał stopień nauczyciela mianowanego 29.07.2024 r.*)
- mianowani – 3,
- dyplomowani – 8,

frekwencja udziału w zajęciach szkolnych przedstawia się następująco:

KLASA	FREKWENCJA
I	93,30 %
II	73,88 %

III	92,96 %
IV	95,50 %
V	91,90 %
VI	90,80 %
VII	95,56 %
VIII	87,56 %

OCENY Z ZACHOWANIA

KLASA	IV	V	VI	VII	Ogółem
wzorowe	1	-	3	0	4
bardzo dobre	2	1	4	1	8
dobre	-	-	1	2	3
poprawne	1	1	-	-	2
nieodpowiednie	-	-	-	-	0
naganne	-	-	-	-	0

GMINA WĄSOSZ - WYNIKI EGZAMINU ÓSMOKLASISTY – 2024 r.

PRZEDMIOT	SP WĄSOSZ		SP SULEWO-KOWNATY		GMINA		POWIAT		KRAJ	
	2023	2024	2023	2024	2023	2024	2023	2024	2023	2024
język polski	64	61	35	68	57	63	55	56	66	61
matematyka	58	49	41	55	53	55	45	45	53	52
język angielski	55	57	47	69	47	58	56	58	66	66
język rosyjski	65	41	-	-	-	41	-	51	-	79

Wyniki egzaminu ósmoklasisty w gminie Wąsosz pokazują zarówno sukcesy, jak i obszary wymagające poprawy. Poniżej analiza wyników dla poszczególnych przedmiotów:

Język polski

- **SP Wąsosz:** Spadek wyniku z 64% (2023) do 61% (2024)
- **SP Sulewo-Kownaty:** Imponujący wzrost z 35% (2023) do 68% (2024) sugeruje skuteczność działań naprawczych.

Matematyka

- **SP Wąsosz:** Wynik obniżył się z 58% (2023) do 49% (2024).
 - **SP Sulewo-Kownaty:** Poprawa z 41% (2023) do 55% (2024) wskazuje na skuteczne wsparcie uczniów w zakresie matematyki.
-

Język angielski

- **SP Wąsosz:** Lekka poprawa z 55% (2023) do 57% (2024) sugeruje stabilny poziom nauczania, ale wynik nadal pozostaje poniżej średniej krajowej (66%).
 - **SP Sulewo-Kownaty:** Skok z 47% (2023) do 69% (2024) to ogromny sukces.
-

Język rosyjski

- **SP Wąsosz:** spadek z 65% (2023) do 41% (2024)
- **SP Sulewo-Kownaty:** Brak uczniów przystępujących do egzaminu.

W roku szkolnym 2023/2024 żaden uczeń Szkoły Podstawowej w Ławsku nie przystąpił do egzaminu ósmoklasisty. Wynika to z faktu, że w tej szkole nie było klasy 8, co oznacza brak uczniów kończących szkołę podstawową w tym roku szkolnym.

ŚWIETLICE SZKOLNE

Świetlice pełnią ważną rolę w opiece i wychowaniu dzieci i młodzieży, szczególnie w szkołach podstawowych. Na terenie gminy zorganizowana jest świetlica szkolna, która funkcjonuje przy Szkole Podstawowej w Wąsoszu.

Czas pracy świetlicy dostosowany jest do potrzeb dzieci i rodziców. Przeciętnie są to godziny od 7.00 do 16.00.

BIBLIOTEKI

W szkołach działają biblioteki szkolne, których czas pracy uzależniony jest od ilości dzieci w szkole i czasu ich pobytu w jednostce.

Dzieci mają możliwość korzystania z księgozbioru Biblioteki Publicznej Gminy Wąsosz.

DOWÓZ UCZNIÓW

Sieć szkół podstawowych zorganizowana jest w sposób umożliwiający wszystkim dzieciom spełnianie obowiązku szkolnego. Dowóz dzieci do szkół realizowany był poprzez dowożenie dzieci autobusem szkolnym oraz środkami komunikacji publicznej.

W trakcie roku szkolnego 2023/2024 zakupione zostały bilety na korzystanie ze środków komunikacji publicznej dla **19** uczniów na łączną kwotę **21 056,00 zł**.

Łączna liczba dzieci dowożonych do szkół gminnym autobusem szkolnym to **75** osób.

Dzieci z terenu gminy dowożone były również do szkoły specjalnej w Grajewie – 2 dzieci oraz do przedszkola specjalnego w Wojewodzinie – 1 dziecko.

SYSTEM WSPIERANIA UCZNIÓW

Stypendia i wyprawka szkolna

Uczniowie szkół podstawowych, szkół ponadgimnazjalnych i studenci mogą korzystać z następującej pomocy finansowej:

- stypendium socjalne **94** uczniów na kwotę **129 960,00 zł**, (w tym **103 968,00 – dotacja, 25 992,00 - środki własne**)
- zasiłek szkolny – nie przyznano,
- wyprawka szkolna – nie przyznano.

ŻYWIENIE W SZKOŁACH

We wszystkich szkołach na terenie gminy zorganizowane było dożywianie dzieci w formie cateringu. W okresie od 04.09.2023 roku do końca roku kalendarzowego 2023 posiłki dostarczane były przez firmę cateringową NEPTUN Beata Szałach Solna 5/15, 20-021 Lublin. Od stycznia 2024 r. firmą dostarczającą dania obiadowe jest Przedsiębiorstwo Usługowo-Handlowe „TRILUX” s.c. z Rudy, gmina Grajewo.

Z obiadów w ramach dożywiania skorzystało 125 dzieci. Zakupiono dania obiadowe na kwotę 147 052,83 zł, z czego 125 241,88 zł to dotacja z budżetu państwa a 21 810,95 zł to środki własne. Wśród uczniów, którym dofinansowano zakup obiadów oprócz dzieci uczących się w szkołach na terenie naszej gminy, były również dzieci i młodzież ze szkół podstawowych uczących się poza naszą gminą oraz uczniowie szkół średnich. Koszty dożywiania w okresie wrzesień - grudzień 2023 r. wyniosły razem 63 318,27 zł a w okresie styczeń – czerwiec 2024 r. wyniosły ogółem 83 734,56 zł.

FINANSOWANIE OŚWIATY

Subwencja w latach 2015 – 2024

L.p.	Lata	Wg naliczenia MF „metryczki” w zł	Wykonanie w zł
1.	2015	2 943 216	2 943 216
2.	2016	2 948 598	2 948 598
3.	2017	3 106 188	3 106 188
4.	2018	3 273 139	3 273 139
5.	2019	3 330 775	3 330 775
6.	2020	3 247 404	3 247 404
7.	2021	3 253 663	3 253 663
8.	2022	3 404 782	3 404 782
9.	2023	3 563 049	3 563 049
10.	2024	4 925 793	4 167 997 – na dzień 30.09.2024 r.

Wysokość subwencji na 1 ucznia miesięcznie wyniosła **1 274,79 zł**.

We wszystkich szkołach podstawowych funkcjonują oddziały przedszkolne i roczny koszt utrzymania szkoły w zakresie mediów, środków czystości, sprzątanía obejmuje prowadzenie tych oddziałów. Jest to zadanie własne Gminy.

Współpraca pomiędzy dyrektorami szkół, Wójtem Gminy Wąsosz, a instytucjami wspierającymi, takimi jak Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Grajewie czy Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, została oceniona jako bardzo dobra. Gmina stara się na bieżąco podnosić standardy edukacyjne oraz wspierać dzieci w rozwijaniu ich potencjału.

Rozwój infrastruktury, modernizacja placówek oraz wsparcie uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi pozostają priorytetami gminy na kolejne lata.

IX. ZADANIA W SFERZE KULTURY

Działalność kulturalno-oświatowa Gminnego Ośrodka Kultury i Sportu

W 2024 roku Gminny Ośrodek Kultury i Sportu w Wąsoszu konsekwentnie realizował misję aktywizowania społeczności lokalnej poprzez różnorodne działania kulturalne, edukacyjne i sportowe. Oferta instytucji była dostosowana do potrzeb mieszkańców w różnym wieku, a szerokie spektrum prowadzonych działań znacząco wpłynęło na jakość życia kulturalnego gminy.

Do podstawowych zadań Gminnego Ośrodka Kultury i Sportu należy:

- 1) rozbudzanie zainteresowań kulturalnych dzieci, młodzieży i dorosłych,
- 2) przygotowanie ich do odbioru i tworzenia wartości kulturalnych,
- 3) kształtowanie wzorów i nawyków aktywnego uczestnictwa w kulturze,
- 4) upowszechnianie i popularyzacja historii tradycji lokalnej społeczności,
- 5) działania mające na celu promocję Gminy Wąsosz,
- 6) organizowanie imprez sportowych, rekreacyjnych,
- 7) udostępnianie bazy na działalność sportowo- rekreacyjną,
- 8) administrowanie budynkiem w którym znajduje się siedziba GOKiS, kompleksem boisk sportowych „Moje Boisko ORLIK 2012”,
- 9) utrzymanie i udostępnianie bazy sportowo-rekreacyjnej dla potrzeb kultury, sportu i turystyki na zlecenie zainteresowanych organizacji, stowarzyszeń i instytucji, w tym w szczególności na potrzeby kultury fizycznej i sportu dzieci i młodzieży,
- 10) rozwijanie usług w zakresie rekreacji i rehabilitacji ruchowej,
- 11) organizacja różnego rodzaju zajęć, zawodów i imprez sportowo- rekreacyjnych.

Działania programowe i integracyjne

W ciągu roku GOKiS prowadził całoroczne zajęcia tematyczne dla dzieci, młodzieży i dorosłych, obejmujące m.in. warsztaty artystyczne, zajęcia muzyczne, teatralne, sportowe, a także wyjazdy edukacyjne. Szczególny nacisk położono na wspieranie edukacji nieformalnej, rozwój kompetencji społecznych oraz budowanie więzi międzypokoleniowych.

Wśród zrealizowanych wydarzeń znalazły się m.in. organizacja ferii zimowych, spotkanie z Tradycją Bożonarodzeniową, spotkanie z okazji dnia kobiet, uroczystości patriotyczne, Noc Świętojańska, Uroczyste obchody Święta Niepodległości, koncert pieśni patriotycznych, festyn, warsztaty rękodzielnicze, koncerty, wycieczki, turnieje sportowe, czy wyjazd edukacyjny do Warszawy. W ofercie pojawiły się również nowe formy aktywności.

Wszystkie zajęcia organizowane dla dzieci i młodzieży były bezpłatne, co sprzyjało równości szans i szerokiemu dostępowi do oferty kulturalnej. Po raz pierwszy nawiązano również współpracę z Narodowym Instytutem Muzyki i Tańca, czego efektem był koncert fortepianowy wybitnego pianisty Mateusza Krzyżowskiego.

Sprawy administracyjno-organizacyjne i projekty z dofinansowaniem

W 2024 roku GOKiS skutecznie aplikował o środki zewnętrzne na realizację projektów kulturalno-edukacyjnych. Złożono dwa wnioski, które otrzymały dofinansowanie:

1. **„Młodzi i muzyka”** – Program „Równać Szanse” (12 000,00 zł)
Projekt koncentrował się na rozwijaniu kompetencji społecznych młodzieży poprzez muzykę. Uczestnicy brali udział w zajęciach wokalnych i nauce gry na gitarze, zdobywali nowe umiejętności, pracowali nad emisją głosu oraz poznawali różnorodne gatunki muzyczne. Projekt obejmował również działania plenerowe i twórcze (np. wyjazd rowerowy, tworzenie koszulek metodą sitodruku), a jego podsumowaniem był koncert i wystawa posterów.
2. **„Wyraź siebie”** – Program „Bardzo Młoda Kultura 2023–2025” (10 000,00 zł)
Projekt obejmował cykl zajęć teatralnych, fotograficznych oraz warsztatów z haftu punch needle prowadzonych w różnych miejscowościach gminy. Efektem końcowym była wystawa zdjęć pt. „e-MOC@JA” w parku w Wąsoszu, spektakl „EMOTIKON” oraz ekspozycja rękodzieła uczestników.

Dodatkowo GOKiS pozyskał środki w wysokości **34 500,00 zł**, z Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, które zostały przeznaczone na:

- zajęcia muzyczne z elementami profilaktyki dla dzieci i młodzieży,
- organizację Nocy Świętojańskiej, kina plenerowego,
- obchody Święta Niepodległości i Biegu Niepodległości wraz z konkursem plastycznym.

Środki te wspierały działania zgodne z Gminnym Programem Profilaktyki i miały na celu promowanie alternatywnych, zdrowych form spędzania czasu wolnego.

W 2024 roku GOKiS pozyskał także **13 300,00 zł od sponsorów** na organizację wydarzeń lokalnych. Największym wsparciem cieszył się Festyn Integracyjny, ale środki wspomogły także konkursy świąteczne, obchody Święta Niepodległości oraz projekt „Wyraź siebie”.

Współpraca i działalność społeczna

GOKiS prowadził także szeroką współpracę z organizacjami i instytucjami z regionu, m.in. z Urzędem Gminy Wąsosz, OPS, szkołami, KGW, BCK w Szczuczynie, GCK w Grajewie, IPN

w Białymstoku, harcerzami czy instytucjami wojewódzkimi. W ośrodku odbywały się szkolenia dla rolników, spotkania z Policją, KRUS-em i inne wydarzenia służące integracji mieszkańców.

Instytucja świadczyła także usługi wynajmu sali na wydarzenia i szkolenia – zarówno odpłatnie, jak i nieodpłatnie w zależności od charakteru wydarzenia i potrzeb lokalnych.

Zakupy i doposażenie

W 2024 roku GOKiS zrealizował nie tylko bieżące zakupy, ale także doposażył placówkę w:

- komputer AiO Lenovo (3900,00 zł),
- 5 gitar klasycznych (projekt „Młodzi i muzyka” – 3000,00 zł),
- 3 klarnety (1 713,00 zł),
- flipchart magnetyczny, laminarkę, nowy fotel biurowy.

Nowe wyposażenie służy realizacji zajęć, projektów i wydarzeń, poprawiając komfort i możliwości organizacyjne placówki.

Promocja i uznanie

GOKiS prowadzi aktywną komunikację z mieszkańcami poprzez media społecznościowe, stronę internetową, tablice ogłoszeń oraz kontakt bezpośredni. Informacje o wydarzeniach publikowane są również w ogłoszeniach parafialnych i lokalnych portalach.

Rok 2024 był również rokiem uznania dla działalności ośrodka – dyrektor Jolanta Koniecko otrzymała tytuł „**Animatora Roku**” w konkursie *WyTwórcy Kultury*. Uhonorowanie miało miejsce podczas gali w Operze i Filharmonii Podlaskiej, w obecności m.in. Wójta Gminy Wąsosz Tomasza Krukowskiego.

Wnioski i perspektywy

Działalność Gminnego Ośrodka Kultury i Sportu w Wąsoszu w 2024 roku stanowiła istotny element życia społecznego i kulturalnego gminy. Skuteczne pozyskiwanie funduszy zewnętrznych, rozwijanie oferty zajęć, współpraca międzyinstytucjonalna oraz aktywizacja mieszkańców to kierunki, które będą kontynuowane i rozwijane w kolejnych latach – z uwzględnieniem potrzeb i oczekiwań lokalnej społeczności.

Działalność Biblioteki Publicznej Gminy Wąsosz

Biblioteka Publiczna Gminy Wąsosz, jako samorządowa instytucja kultury, realizuje zadania z zakresu upowszechniania i promocji czytelnictwa, prowadząc działalność informacyjną, edukacyjną i kulturalną. Biblioteka funkcjonuje w oparciu o ustawy o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej z 1991 r., ustawy o bibliotekach z 1997 r. oraz Statutu nadanego Uchwałą Rady Gminy z 2001 r.

Zadania i działalność

W 2024 roku biblioteka kontynuowała realizację podstawowych zadań, takich jak:

- gromadzenie, opracowywanie i udostępnianie zbiorów,
- uzupełnianie księgozbioru o nowości wydawnicze, w tym kanon lektur szkolnych,
- prowadzenie statystyk, ewidencji i sprawozdawczości (m.in. GUS, Książnica Podlaska),
- popularyzacja czytelnictwa oraz prowadzenie dokumentacji działalności.

Nowoczesne technologie

W ramach programu „Kraszewski. Komputery dla bibliotek” biblioteka pozyskała dofinansowanie w wysokości 20 000 zł (przy łącznym koszcie zadania 25 000,00 zł), co umożliwiło zakup:

- 4 komputerów stacjonarnych,
- 7 tabletów,
- 1 robota edukacyjnego.

Zbiory oraz obsługa czytelników prowadzone są w systemie LIBRA 2000.

Gromadzenie zbiorów

W 2024 roku biblioteka zakupiła 501 woluminów (vol.) o łącznej wartości 14 000 zł, w tym:

- 243 vol. za środki samorządowe (7 000 zł),
- 258 vol. z dotacji Ministerstwa Kultury (7 000 zł) w ramach NPRCz 2.0.

Struktura zakupionych książek:

- literatura piękna dla dorosłych – 278 vol,
- literatura piękna dla dzieci – 135 vol,
- literatura popularnonaukowa – 88 vol.
- Na koniec roku księgozbiór liczył 13 766 vol. o wartości 228 898,49 zł, w tym:
 - literatura piękna dla dorosłych – 6 188 vol,
 - literatura piękna dla dzieci – 4 202 vol,
 - literatura popularnonaukowa – 3 376 vol.

Czytelnictwo i udostępnianie zbiorów

W 2024 roku zarejestrowano 225 użytkowników biblioteki, z czego 210 aktywnie korzystało z wypożyczeń. Wypożyczono łącznie 3 494 vol., z czego: 2 222 w wypożyczalni, 1 449 w czytelni i stanowiskach komputerowych.

Udzielono 568 informacji (531 elektronicznych i 37 ze zbiorów podręcznych).

Biblioteka prenumeruje 2 tytuły czasopism: *Twój Styl* i *Viktor*.

Działalność kulturalno-oświatowa

Biblioteka prowadziła szeroką działalność promującą czytelnictwo. Zorganizowano m.in.:

- konkursy plastyczne i czytelnicze,
- spotkania autorskie (m.in. z Elżbietą Gołąbeską),
- lekcje biblioteczne, zajęcia tematyczne, warsztaty i wycieczki.

Przykładowe wydarzenia:

- „Książka moim przyjacielem” – promocja projektu „Mała książka – wielki człowiek”,
- „Jak ratować uszkodzone książki” – praktyczne zajęcia naprawcze,
- „Odlotowe planszowanie” – gry planszowe,
- „Co to jest savoir-vivre?” – spotkanie edukacyjne,
- wystawy i gazetki tematyczne: rocznice literackie (Hłasko, Miłosz, Gombrowicz, Wańkiewicz), Święta państwowe, Jan Paweł II.

W ramach współpracy z Instytutem Książki biblioteka po raz kolejny uczestniczyła w ogólnopolskim projekcie „Mała książka – wielki człowiek”, skierowanym do dzieci w wieku przedszkolnym i ich rodziców.

Dodatkowo umożliwiono korzystanie z cyfrowej wypożyczalni publikacji naukowych ACADEMICA, zapewniając darmowy dostęp do współczesnej literatury naukowej.

X. PODSUMOWANIE

Rok 2024 był dla Gminy Wąsosz czasem wyjątkowej pracy, odpowiedzialnych decyzji oraz realnych działań na rzecz rozwoju lokalnej społeczności. Pomimo licznych wyzwań natury ekonomicznej, społecznej i organizacyjnej, Gmina realizowała swoje zadania z pełnym zaangażowaniem, zapewniając stabilność i ciągłość funkcjonowania samorządu.

W mijającym roku w wielu dziedzinach udało się zrealizować cele, które przyniosły wymierne korzyści mieszkańcom – zarówno w zakresie poprawy infrastruktury technicznej i społecznej, jak i jakości życia na co dzień. Kontynuowano inwestycje drogowe, wspierano oświatę i kulturę, zapewniono wysoki poziom usług komunalnych oraz zadbano o ochronę środowiska. Udało się również sięgnąć po zewnętrzne środki finansowe, dzięki którym możliwa była realizacja projektów, które bez dodatkowego wsparcia nie mogłyby dojść do skutku.

Ważnym aspektem działań była także współpraca – zarówno wewnątrz gminy, jak i z partnerami zewnętrznymi. Dobrze układające się relacje z samorządem powiatowym, wojewódzkim oraz instytucjami rządowymi i pozarządowymi umożliwiły skuteczniejsze reprezentowanie interesów Gminy Wąsosz.

Na szczególne uznanie zasługuje także zaangażowanie mieszkańców, którzy poprzez swoją aktywność, udział w konsultacjach, zebraniach wiejskich, wydarzeniach lokalnych czy działalność społeczną przyczyniają się do rozwoju gminy i budują jej kapitał społeczny. Wspólnota samorządowa to nie tylko instytucje, ale przede wszystkim ludzie – ich pomysły, inicjatywa i codzienna obecność.

Przygotowując niniejszy raport, podsumowano działania zrealizowane w 2024 roku, a także oceniono ich wpływ na rozwój Gminy Wąsosz. Stanowi on podstawę do dalszego planowania, wyznaczania kierunków rozwoju oraz świadomego zarządzania zasobami publicznymi.

Patrząc w przyszłość, Gmina Wąsosz nie zamierza zwalniać tempa. Przed nami kolejne inwestycje, nowe wyzwania i ambitne cele. Fundamentem dalszego rozwoju będzie

odpowiedzialne zarządzanie, otwartość na dialog społeczny oraz dbałość o zrównoważony rozwój, w którym potrzeby mieszkańców pozostają w centrum podejmowanych działań.

Dziękujemy wszystkim, którzy w minionym roku przyczynili się do rozwoju Gminy Wąsosz – pracownikom samorządowym, radnym, sołtysom, przedstawicielom instytucji, organizacji i firm, a przede wszystkim naszym mieszkańcom. To dzięki wspólnej pracy możemy budować gminę nowoczesną, przyjazną i otwartą – gminę, z której możemy być dumni.